

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

41. ČÍSLO / IX. ROČNÍK

7,50 Kč (10 Sk)

14. ŘÍJNA 2001

Z obsahu:

**Opřete se o Toho, který
vás z lásky stvořil**

Z projevu Svatého otce
k mládeži na univerzitě
v Astaně
- strana 2 -

Víru předávat v rodině

- strana 4 -

**Touha po rodině
odolává negativním
kampaním**

- strana 5 -

**Rodina – nejlepší
výchovný model**

- strana 6 -

Boží oheň

Poselství k Francois
11. září 1995
- strana 7 -

**»Přinášejte děti
k Pánu«**

- strana 8 -

**Je třeba proměny
lidského srdce**

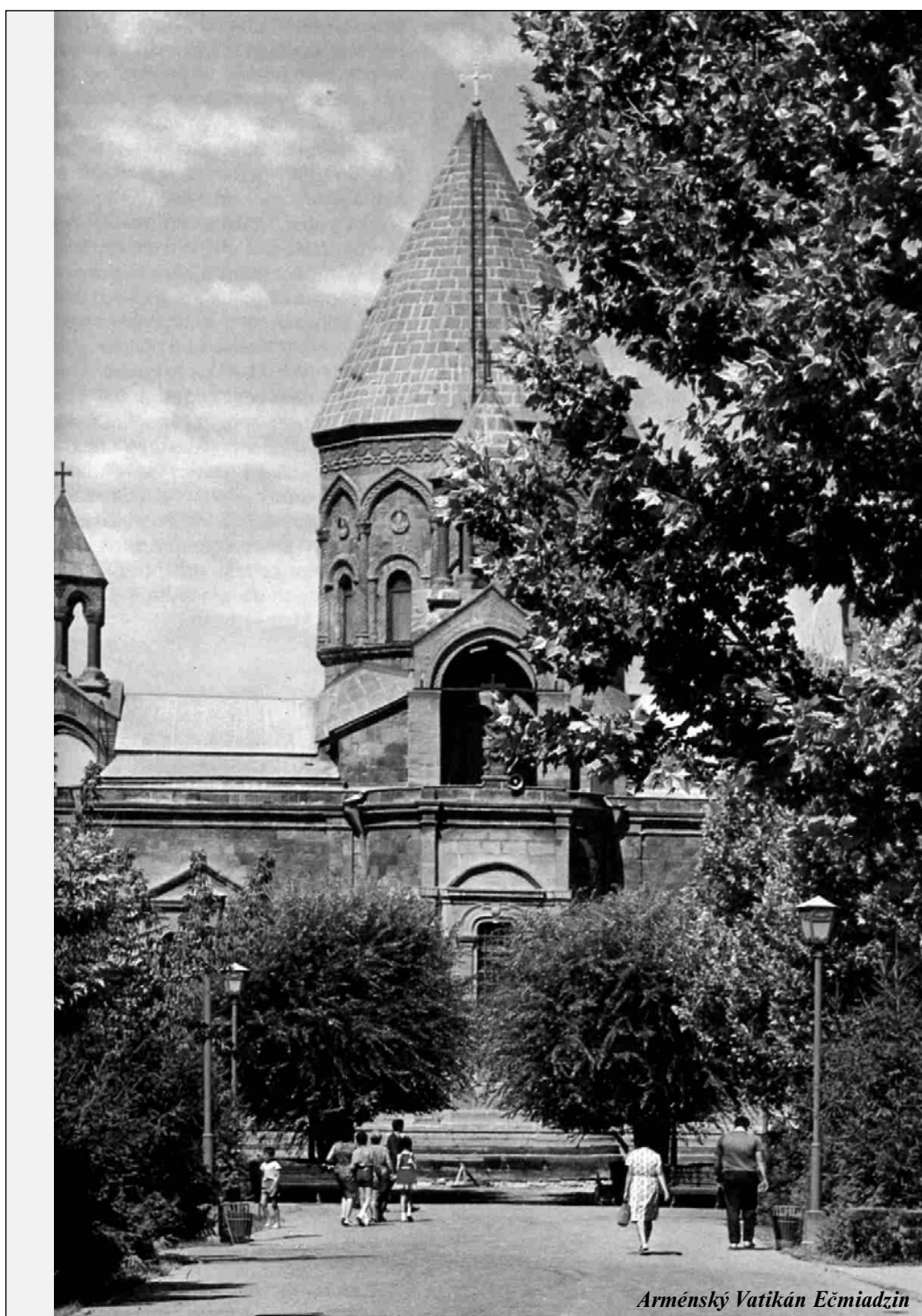
Mons. Jan Graubner
o slavnosti sv. Václava
- strana 10 -

Jména Panny Marie

- strana 13 -

**Ve jménu jediného
Boha**

Jan Pavel II. v hlavním
městě Kazachstánu
Astaně 23. září 2001
- strana 14 -

Arménský Vatikán Ečmiadzin

Opřete se o Toho, který vás z lásky stvořil

Z projevu Svatého otce k mládeži na univerzitě v Astaně

Když jsem se připravoval na tuto svou cestu, kladl jsem si otázku, co by chtěli mladí lidé z Kazachstánu slyšet od římského papeže a co budou od něho chtít. Znam mladé a oni jdou ve svých otázkách k podstatě věci. Pravděpodobně první otázka, kterou byste mi chtěli položit, je tato: »Papeži Jane Pavle II., kým jsem podle tebe já, kým jsem podle evangelia, které hlásáš? Jaký je smysl mého života? Jaké je moje určení?« Moje odpověď, drahá mládeži, je prostá, ale velmi významná: Jsi Boží myšlenka, jsi tlukot Božího srdce. Tvrdit to znamená totéž jako říct, máš cenu v určitém smyslu nekonečnou, kterou znamenáš u Boha pro svou neopakovatelnou individualitu. Vy víte, drahá mládeži, proč k vám přicházím tento večer s úctou a chvěním a dívám se na vás s velkou láskou a důvěrou. Jsem rád, že se setkávám s vámi, kteří pocházíte ze vznešeného kazašského národa, hrdého na svou nepřemožitelnou touhu po svobodě, širokou jako step, kde jste se narodili. Na svých bedrech nesete události, ve kterých nechybí utrpení. Sedíte jeden vedle druhého a cítíte se přáteli ne proto, že jste zapomněli na zlo, k němuž došlo ve vaší historii, ale protože vás oprávněně více zajímá dobro, které můžete spolu vykonat. Není totiž pravého smíření, jestliže velkodušně nevyústí do společného úkolu.

Buďte si vědomi jediné hodnoty, kterou každý z vás vlastní, naučte se přijímat ji v náležitém přesvědčení a hledejte společně plnou pravdu. Vaše země zakusila smrtící násilí ideologie. Kéž nedojde k tomu, že byste se stali kořistí neméně destruktivního násilí, jakým je »nicota«. Jak dusivá je to prázdnota, jestliže v životě není

nic, co by stálo za to, když se nevěří ničemu a v nic! V nicotě je negace nekonečna, které vaše nekonečná step s takovou silou připomíná, Nekonečna, po kterém nezadržitelným způsobem dychtí lidské srdce.

Řekli mi, že ve vaší krásné řeči, v kazachštině, »miluji tě« se řekne: »mien siené jaksé korejmen«, to je výraz, který je možno přeložit: »dívá se mi na tebe dobře, mám na tebe dobrý pohled«. Láska člověka, ale ještě spíše láska samého Boha k člověku a ke stvoření se rodí z dobrého pohledu, pohledu, který dává vidět dobro a vede ke konání dobra: *Bůh viděl, že všechno, co učinil, bylo dobré, bylo to velmi dobré*, praví se v Bibli (Gn 1,31). Takový pohled dovoluje přijmout všechno pozitivní, co je obsaženo ve skutečnosti a vede k poznání, i při náhodném povrchním přiblížení, jak krásná a bohatá je každá lidská bytost, se kterou se potkáváme.

A tak se zcela přirozeně vynořuje otázka: »Co dělá lidskou bytost krásnou a velkou?« Předkládám vám tuto odpověď: To, co dělá lidskou bytost velkou, je obraz Boží, který nese v sobě. Podle slov Bible je *člověk stvořen k obrazu a podobnosti Božímu* (srov. Gn 1,26). Právě proto lidské srdce není nikdy uspokojeno: chce něco lepšího, chce více, chce všechno. Žádná konečná skutečnost mu nepostačí, neuspokojí ho. Dávny učitel Církve Augustin z Hippo říkal: »Stvořil jsi nás, Pane, pro sebe a nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v tobě.« (Vyznání 1,1) Nepramení právě z této intuitivní otázky, kterou několikrát opakuje ve svých verších váš velký myslitel a básník Ahmed Jassavi: »K čemu slouží život, ne-li, aby byl darován a aby byl darován Nejvyššímu?«

Drazí přátelé, tato slova Ahmeda Jassaviho obsahují v sobě velké poselství. Připomínají to, co náboženská tradice označuje jako »povolání«. Tím, že Bůh dal člověku život, svěřil mu úkol a čeká na jeho odpověď. Přijmout, že lidský život s jeho příhodami, jeho radostmi a jeho bolestmi má za svůj cíl »být oddán Nejvyššímu«, neznamená umenšení nebo rezignaci. Spíše potvrzuje nejvyšší důstojnost člověka: tím, že je stvořen k Božímu obrazu a podobnosti, je povolán, aby se stal jeho spolupracovníkem v předávání života a v panování nad stvořením (srov. Gn 1,26-28). Římský papež přišel, aby vám řekl právě toto: Je to Bůh, kdo na vás myslel a dal vám život. Miluje vás osobně a svěřil vám svět. A on probouzí ve vás touhu po svobodě a touhu po poznání.

Dovolte mi, abych vyznal před vámi s pokorou a hrdostí víru křesťanů: Ježíš z Nazareta, Boží Syn, se stal před dvěma tisíci lety člověkem a přišel, aby nám zjevil tuto pravdu svou osobou a svým učením. Pouze v setkání s ním, vtělným Slovem, nachází člověk plnost seberealizace a štěstí. Samo náboženství bez zkušenosti úžasného objevu a společenství s Božím Synem, který se stal naším bratrem, se redukuje na pouhý souhrn principů stále obtížnějších na pochopení a pravidel stále nesnadnějších na zachování.

Drazí přátelé, vy tušíte, že žádná pozemská skutečnost vás nemůže plně uspokojit. Uvědomujete si, že otevření světu nestačí k tomu, aby uhasilo vaši žízeň po životě, a že svoboda a pokoj mohou přijít jen od Jiného, nekonečně většího než vy, a přece vám důvěrně blízkého.

Naučte se poznávat, že nejste pány sami nad sebou, a opřete

se o Toho, který vás z lásky stvořil a chce vás učinit osobami obdařenými důstojností, svobodou a krásou. Povzbuzují vás k postoji důvěřující otevřenosti: naučte se naslouchat v tichosti Božímu hlasu, který mluví v nitru každého člověka; dejte solidní a bezpečné základy výstavbě budovy vašeho života; nemějte strach z úkolů a obětí, které dnes vyžadují vynaložení síly, ale které jsou zárukou úspěšného zítřka. Odhalte pravdu o sobě samých a nepřestanou se před vámi otevírat nové horizonty.

Drahá mládeži, tato řeč se vám může zdát neobvyklá. Já však mám za to, že je aktuální a podstatná pro moderního člověka, který si často dělá iluze, že je všemohoucí, protože uskutečnil velké vědecké pokroky a je schopen určitým způsobem kontrolovat složitý technologický svět. Ale člověk má srdce: jestliže intelligence řídí stroje, srdce tluče pro život! Dejte svému srdci životní zdroje, dovolte Bohu, aby vstoupil do vašeho života, a bude ozáren jeho božským světlem. Přišel jsem, abych vás k tomu povzbudil. Jsme na počátku nového tisíciletí: je to pro svět důležitá epocha, protože v lidském duchu se stále více šíří přesvědčení, že nemůžeme žít takto rozdělení. Bohužel, jestliže na jedné straně šíření komunikací je den ze dne snazší, rozdíl se jeví spíše stále dramatičtější. Povzbuzují vás, abyste pracovali pro svět stále více sjednocený a abyste tak učinili v každodenním životě a vnášeli do něho tvořivý přínos obnoveného srdce. Kazachstán zítřka bude mít vaši tvář. Buďte odvážní a neohrožení, a nebudete zklamáni.

Kéž vás provází požehnání Nejvyššího, které svolávám na každého z vás.

Podle L'Osservatore Romano
24.-25. 9. 2001

Jeden z deseti

Zamyšlení nad úryvkem Lk 17,11-19

Nikdo se nenašel, kdo by vzdal chválu Bohu, jen ten cizinec?

Dříve než se necháš těmito řádky provázet povzbuzujícím příběhem deseti malomocných, přečti si pozorně dnešní kratičký úryvek z Lukášova evangelia. Jestliže se dobře připravíš a soustředíš, můžeš být nejen svědkem, ale i spoluúčastníkem zázračného uzdravení.

Ježíš se ubírá se svou družinou opět do Jeruzaléma. Miluje toto město, kde stojí chrám jeho Otce. Jeho cesta je pro tebe příkladem a povzbuzením, abys rád putoval na místa, která si Bůh vyvolil k tomu, aby je posvětil a rozdával zde své milosti a dary. Nelituj námahy a připoj se kajícím k poutníkům, vždyť v jejich středu je sám Boží Syn.

Nedaleko jednoho samařského sídla jde poutníkům vstříc jiná skupina. Ty nešťastníky postihla zlá nemoc, která je odsoudila k údělu vyhnanců. Nakazili se malomocenstvím, které začalo nenápadnými příznaky, ale pak neúprosně prostupuje celým tělem, až je přivede k bolestnému mrtvolnému rozkladu za živa. Odpor a hnus, který pocituješ již při samém pomyslení na zmrzačená rozpadající se těla, je pro tebe upozorněním, že se zde setkáváš jen s náznakem politováníhodného stavu, do jakého přivádí lidskou duši malomocenství hříchu.

Někdo těm nešťastníkům vrátil naději. Pospíšil si, aby je upozornil, že tudy podle svého obyčje půjde veliký Prorok a Divotvůrce. Co lepšího mohl pro ně vykonat? Nemocní se s důvěrou chápou své příležitosti. Minout se s Ježíšem, když jde okolo, může znamenat, že by jej propásli navždy. Zůstávají stát opodál, ale ani zákonem předepsaný odstup nijak nezmenšuje jejich víru, která jim vnuká ta nejlepší slova: *Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!*

Zvolili prosbu, které Ježíšovo Srdce nemůže odolat. Tu nesmírnou pouť z lůna Otcova až na zem podnikl právě proto, aby ukázal lidem nekonečnou Boží slitovnost. Má od věčnosti před očima všechnu tu bídu, kterou si lidský rod přivodil jako důsledek své pýchy a vzdoru. Pokorná prosba o smilování otevírá dokořan brány jeho všemohoucnosti, která tolik touží vrátit a obnovit ztracené zdraví těla i duše.

Ježíš tentokrát neuzdravuje prosebníky okamžitě. Dává jim pokyn, který je v souladu s předpisem Mojžíšova zákona: *Jděte a ukažte*

se kněžím! Jejich uzdravení bude dokonalé, bude-li potvrzeno úřední autoritou. Skupina prosebníků bez váhání plní Mistrův příkaz. Jejich poslušnost je potvrzením jejich víry. Vzpomeň si na to, kdykoliv uslyšíš ve svém srdci výzvu, abys představil knězi stav své duše. Poděkuj Pánu, že ti dává k dispozici tak snadno dostupnou svátostnou instituci, kde se ti dostane ujištění, že jsi očištěn.

Víra a poslušnost vrátily malomocným beznadějně ztracené zdraví. Zoufalé vyhlídky na dlouhé a strastiplné umírání v bezútěšné opuštěnosti se nečekaně mění v novou perspektivu, která vrací uzdraveným životní radost, sílu i přátele. Proživej s nimi jejich šťastnou proměnu s vědomím, že opravdové uzdravení duše a srdce ti vrací ještě mnohem více. *Zpívejte Hospodinu novou píseň, neboť učinil divy⁽¹⁾.*

Jeden z omilostněných pocituje v tomto stavu nejen radost, ale i hlubokou vděčnost. Jeho srdce jej táhne zpět za jeho dobrodincem. Nešetří námahou, dokud ho nenajde, aby *padl tváří k Ježíšovým nohám*. Nemáš dostatek důvodů, aby ses připojil k němu?

Na radostnou událost desetinasobného zázraku však padl stín lidské nevďčnosti. Čím to, že Ježíši se přišel s díky poklonit jen cizinec a jinověrec? *Kde je ostatních devět?* Boží velkodušnost by neměla být nikdy přijímána jako samozřejmost, ani těmi, kteří se domnívají, že mají k Bohu blízko. Zamyšli se nad Ježíšovou otázkou a vzpomínej, zda i tebe nezahanbuje upřímná vděčnost těch, kterým se dostalo mnohem méně poznání a milostí než tobě. Nemyslíš, že jsi povinen děkovat z celého srdce nejen za to, co jsi ztratil a opět našel, ale za všechno, co jsi a co máš? To, že jsi, že jsi zde, že víš, kdo je to Ježíš, a můžeš s ním osobně hovořit, kdykoliv chceš, to je vlastně ještě mnohem větší zázrak než uzdravení desítky malomocných. *Ikdyž jsme nevěrní, Ježíš zůstává věrný, protože nemůže zapřít sám sebe*. Vytrvale a trpělivě *hledá, aby spasil, co zahynulo⁽²⁾.*

Blahopřej Samaritánovi k jeho obnovenému zdraví a navracené radosti a poděkuj mu také za jeho příklad a upřímnost, s jakou hlasitě chválí Boha. Nemáš o nic méně důvodů k vděčnosti a chvále. Ale nejdříve si dobře prohlédni svou duši, dokud máš Ježíše tak blízko. Jsou-li tu známky nastupující, či dokonce pokročilé choroby, využij této příležitosti tak, jak to učinilo těch deset.

Ježíši, Mistře, smiluj se nade mnou!

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 98

⁽²⁾ srov. Lk 19,10

Liturgická čtení

1. čtení – 2 Král 5,14-17

Náman sestoupil k Jordánu a ponořil se do něho sedmkrát podle nařízení Božího muže Elizea a jeho tělo se obnovilo jako tělo malého dítěte a byl čistý.

Náman se vrátil k Božímu muži s celým svým doprovodem, stanul před ním a řekl: „Hle, už vím, že není Boha po celé zemi, jen v Izraeli. Nyní vezmi, prosím, dar od svého služebníka.“ Elizeus odpověděl: „Jako že je živ Hospodin, jemuž sloužím: Nic nevezmu!“

Ačkoli na něj naléhal, aby vzal, odepřel.

Náman pak řekl: „Když tedy opravdu nechceš, dovol mi vzít tolik prstí, kolik unese sprežení mezků, neboť tvůj služebník nebude už obětovat celopaly a žertvy jiným bohům, jen Hospodinu.“

2. čtení – 2 Tim 2,8-13

Milovaný!

Mysli na Ježíše Krista, Davidova potomka, který byl vzkříšen z mrtvých. To je moje evangelium. Právě kvůli němu trpím, dokonce jako zločinec v poutech. Ale Boží slovo spoutáno není. Proto kvůli vyvoleným naším všechno, aby také oni došli spásy a věčné slávy skrze Krista Ježíše.

Tohle je jisté: Když jsme s ním umřeli, budeme s ním také žít. Když vytrváme, budeme s ním i kralovat. Když ho zapřeme, zapře také on nás. Ale i když my jsme nevěrní, on zůstává věrný, protože nemůže zapřít sám sebe.

Evangelium – Lk 17,11-19

Na cestě do Jeruzaléma procházel Ježíš mezi Samařskem a Galilejí. Když přicházel do jedné vesnice, šlo mu naproti deset malomocných. Zůstali stát opodál a volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“

Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím.“ A jak odcházeli, byli očištěni. Když jeden z nich zpozoroval, že je uzdraven, vrátil se, mocným hlasem velebil Boha, padl mu k nohám tváří až k zemi a děkoval mu. Byl to Samaritán. Ježíš na to řekl: „Nebylo jich snad očištěno deset? Kde je těch devět? Nikdo z nich se nenašel, aby se vrátil a vzdal Bohu chválu, než tento cizinec?“ A jemu řekl: „Vstaň a jdi! Tvá víra tě zachránila.“

Víru předávat v rodině

Domácí církev - naděje pro křesťanskou obnovu

Prostředí rodiny se v zemích kdysi křesťanských změnilo. Bezvěrectví poznamenalo každodenní život. Předávání víry je stále obtížnější jak ve školách, tak ve farnostech. To zvyšuje nároky na křesťanské rodiny. Ty se musejí naplňovat svou úlohu být domácími církví. To je výzva, kterou vyslovil biskup Klaus Küng na sympoziu »Domácí církev«. Přečtěme si některé body z jeho vystoupení.

Všichni pokřtění mají účast na Kristově kněžském, prorocím a královském úřadu. To je důležité pro uskutečnění poslání Církve. Zvláštní úkol mají v této souvislosti, pokud jde o děti, jejich rodiče. Tento úkol je nezadatelný a nezastupitelný. Pramení přímo ze svátosti manželství a nelze ho na nikoho delegovat. Rodiče sami nesou nejvyšší odpovědnost.

V pluralistické společnosti nabývá rodina obzvláště velkého významu, protože za daných okolností je jedinou institucí, která může předávat křesťanské hodnoty, pokud ovšem rodiče jsou si vědomi svého úkolu. Může nastat situace: buďto se rodiče ujmou předání víry, nebo k němu vůbec nedojde.

Rodina k tomu potřebuje zpravidla podporu farnosti. Zapojení do společenství věřících je velmi důležité. Slavení Eucharistie je středem a kořenem křesťanského života.

Domácí církev vyrůstá jen z Krista. Mobilita moderního člověka se jeví jako určité oslabení tohoto principu. Nicméně farář je odpovědným pastýřem, který má posoudit, zda ta či ona katecheze odpovídá učení církve a vytváří předpoklad pro přijetí svátostí.

Zpravidla nemohou rodiče resignovat na předávání obsahu víry, které odpovídají učitelskému úřadu církve, prostřednictvím školy a katechetů v rámci farnosti. Jestliže však rodiče dospějí k závěru, že farnost zprostředkuje víru nedostatečně nebo tak vůbec nečiní, což se

může stát, pak nesmějí zanedbat žádný prostředek, aby se pokusili (z lásky k ostatním členům farnosti) dosáhnout vlastním přičiněním zlepšení katecheze. Budou se také doma pokoušet doplnit to, co je v předávání nedostatečné.

Jestliže v dnešních školách nejsou křesťanské hodnoty předávány vůbec, pak vyvstává otázka, zda není třeba zakládat nové školy, ve kterých působí křesťanští učitelé.

Rodina je subjektem pastorače. V sekularizované společnosti velmi záleží na ní, aby byla předavatelkou víry, školou života a lásky. Rodiče jsou vždy těmi prvními odpovědnými za výchovu dětí ve víře. Není tímto prvním odpovědným ani farář, ani biskup. Nepotřebují k tomu žádné další pověření. Rodiče a děti jsou skrze křest povoláni, aby sami rozvíjeli ideje, jak žít ve víře uprostřed moderního světa.

Musejí se zamýšlet nad tím, jak má vypadat každodenní život v rodině, aby to byl život skutečně křesťanský. Jak si mezi sebou rozdělí úkoly, jak si najdou čas jeden pro druhého, jak se spolu modlí a slaví sváteční dny, jak tráví volný čas, jak řeší konflikty a odbourávají napětí. Musejí si najít způsob, jak uvádět do praxe Boží a církevní přikázání.

Proto jsou zkušenosti jednotlivých rodin velmi zajímavé a užitečné pro druhé. Kruh křesťanských rodin má mnoho síly, jestliže je opravdu životný. To je úkol pro domácí církev.

Biskup Klaus Küng

Nejdůležitějším předpokladem pro předávání víry je láska rodičů mezi sebou navzájem a k dětem. Matka i otec mají každý svůj vlastní a nenahraditelný podíl na výchově dětí. Nejdůležitější je vlastní příklad. To neznamená, že musejí být zcela bez chyby. Znamená to, že neustáváme v úsilí ani navzdory chybám a slabostem.

Nemůže být nikdy uděláno dosti pro to, aby se zlepšila příprava pro manželství a další pomoc manželství. Trvalá láska mezi manžely a láska k dětem není při všem osobním omezení nedosažitelným cílem, jak se to dnes často prezentuje. Předpokládá to ovšem úsilí a hledání pramenů.

Nejvlastnějším a nejhlubším Kristem darovaným základem pro trvalou, zrající lásku mezi manžely a dětmi, základem pro rozvoj křesťanského života v rodině je křest, biřmování a svátost manželství. Základem tedy je sám Kristus.

Musíme ho přijímat, abychom se sami stávali stále více jeho obrazem. Manželé jsou povoláni, aby jeden druhému pomáhali, jeden v druhém odhalovali, podporovali a pěstovali Boží obraz.

Právě víra dává světlo, abychom ve svých situacích nacházeli správnou cestu. Rodina tedy představuje velkou sílu, naději uprostřed všech nejistot, nesná-

zí a stresových situací našeho života. Věřím, že v rodině máme lék pro život. Sám Bůh nám ho daroval.

Rodina je pro křesťana prvním cvičištem víry, naděje a lásky. Rodinný všední den je bezprostřední příležitostí projevit druhým lásku, prožívat lásku a den křesťanský, tedy ve vztahu k Bohu a ve vzájemném svazku.

Důležitý je začátek každého dne ve společné nebo soukromé modlitbě. Co chci říci: Všední den v rodině je vtělením víry. Pro děti je to cvičiště.

V naší době je potřebné více než dříve vědomé úsilí, konkrétní rozhodnutí žít v rodině křesťanský. Protože povinnosti jsou různorodé, mobilita velká, průběhy velmi dynamické. Proto musejí být jednotlivé páry velmi tvořivé při organizování neděle a volného času. Je třeba podporovat a pěstovat společenství a vzájemnost. To je výzva, která je obtížná, ale přitažlivá.

Láskyplné uspořádání vrcholných svátků se může stát velkým pokladem. Tak, aby se všichni rádi vraceli domů. Tady se přenášejí tradice z generace na generaci, třeba v nových formách.

Velmi důležité je zajištění existenčních otázek a zpracování velkých událostí (nemoc, smrt) na základě víry. To je praktická katecheze, která působí, proměňuje, představuje příležitost, kterou nemůže zajistit žádný farář ani biskup. V pravém slova smyslu to mohou učinit nejlépe otec a matka.

I děti mohou v takových situacích svým neumělým komentářem otevřít rodičům nové horizonty. To je rodina, to je domácí církev.

Zvláštním znakem domácí církve je, že je ohniskem praktického života. Tajemství se tak přelévají do všedního dne.

Křesťanské rodiny mohou podstatným způsobem přispět k tomu, že pastorační práce ve farnosti získá novou kvalitu. Rádi sice nadáváme, ale málo přemýš-

Pokračování na str. 5

Touha po rodině odolává negativním kampaním

Rodina - místo pro vznik člověka

Již několik desítek let jsme bombardováni Jobovými zprávami o stavu rodiny a tento trend se nemění: rok od roku přibývá rozvodů, ubývá uzavřených manželských sňatků, ubývá dětí, přibývá osamělých ...

Když jsou takové statistiky čas od času zveřejněny, hned se objeví řada článků na téma: jaké jsou příčiny pro tento ústup rodiny, varování před nebezpečným trendem, ale také škodolibé komentáře na téma: »Vidíte, již dávno jsme vám říkali, že rodina je výběhový model...« Když jsem prolistoval své podklady, mohl jsem znovu konstatovat, jak dlouho je již rodina mediálně podrobena demontáži.

Dvě ukázky: V rakouském *Rennbahn-Expressu* (1/1987), časopisu určeném mládeži, píše renomovaný demograf Rainer Münz: »Mladí v roce 2000 chtějí především udělat kariéru, vlastní rodina by při tom byla na překážku. Udělat kariéru v roce 2000 znamená také být flexibilní, pokud jde o pracovní místo, taková změna místa jednou tu a jednou tam je bez partnera a dětí pochopitelně mnohem snazší...«

A v renomovaném německém týdeníku *Die Zeit* čtu: »Rodina budoucnosti je tzv. „hybridní rodina“: Partneři žijí v od-

dělených domácnostech, které musí vyhovět jak potřebě individuality, tak výchově dětí - rozvedená rodina dneška je prototypem rodiny zítřka. K tomu přibudou všechny formy experimentálních vztahů, ať už to bude matriarchální společenství typu „sedění na vejcích“, nebo otcovské „hnízdící“ komuny. K tomu patří i obyčej sňatků a zelená tradiční rodině, ale ty budou stejně tak málo stabilní jako společné bydlení nebo manželství na divoko.«

Žádné klisé není dost špatné, aby vrhlo šikmé světlo na rodinu. Zdánlivě jako by šlo o uplatnění poznatku, že nikde se neodehrává tolik násilných činů jako v rodinách. Nesmí se přeslechnout spodní tón: Tady to vidíte, vy protektoři rodiny! Jak vratký je to argument, můžeme ukázat docela snadno: Nikdo nebude horovat pro zrušení silnic, protože zde se odehrává nejvíce dopravních

nehod, a pro odbočení na polní cesty.

Pro mladé zůstává rodina nejvyšší hodnotou

Nejvíce na této kampani proti rodinám však udivuje, že není schopna vyhledat z lidského srdce touhu po vlastní rodině. To dokazují průzkumy až do současnosti. Stačí si přečíst různé hodnotové studie. I pro většinu mladých lidí získává rodina nejvyšší stupeň na hodnotové škále. Touha po bezpečí a trvalém vztahu je nevyhleditelně zakořeněna v člověku. Patří k základní lidské výbavě.

Když však tato touha tak reálně existuje, proč nabývá vrchu rozvodová křivka? Proč se lidem stále méně daří naplnit svou základní touhu?

Především je to skutečnost, že v uplynulých letech byla změněna většina těch zákonů, které přispívaly k podpoře rodiny. Začalo to daněmi a končilo rodinným právem. To poslední bylo zcela demontováno. - Ano, pojem rodiny ztratil své obrysy. Dnes je stále více stavěno naroveň rodině i homosexuální partnerství. Jaký zmatek!

Tento vývoj má za následek, že manželství již není pod-

porováno zvenčí. Ztrácí svou podstatnou oporu, která byla po staletí důležitou zárukou stabilních vztahů.

Teď však nepostačí stěžovat si na tyto poměry. Neboť i když vnější podpora byla pro vydařené vztahy důležitá, nebyla pro ně nicméně zárukou. A právě o vydařené vztahy jde především. Nesmíme přehlížet, že za »starých dobrých časů« byla manželství sice stabilnější, ale nikoliv proto také šťastnější. Když byla žena jednou vdaná, nebylo pro ni úniku, i když vztah byl třeba tak katastrofální, jak jen to šlo. Je dobré neidealizovat tolik minulost.

Nyní, když byly společenské opory široce odbourány, není však možné přehlížet negativní důsledky tohoto vývoje. Rozvodové pře přecházejí přes scénu rychleji než přehlídky nových automodelů. To je jistě politováníhodné, ale dává to také jednu šanci: poznat, na čem manželství skutečně spočívá, že totiž stojí na vnitřním svazku a na jeho upevňování.

Nepodléhat povrchním ideologiím

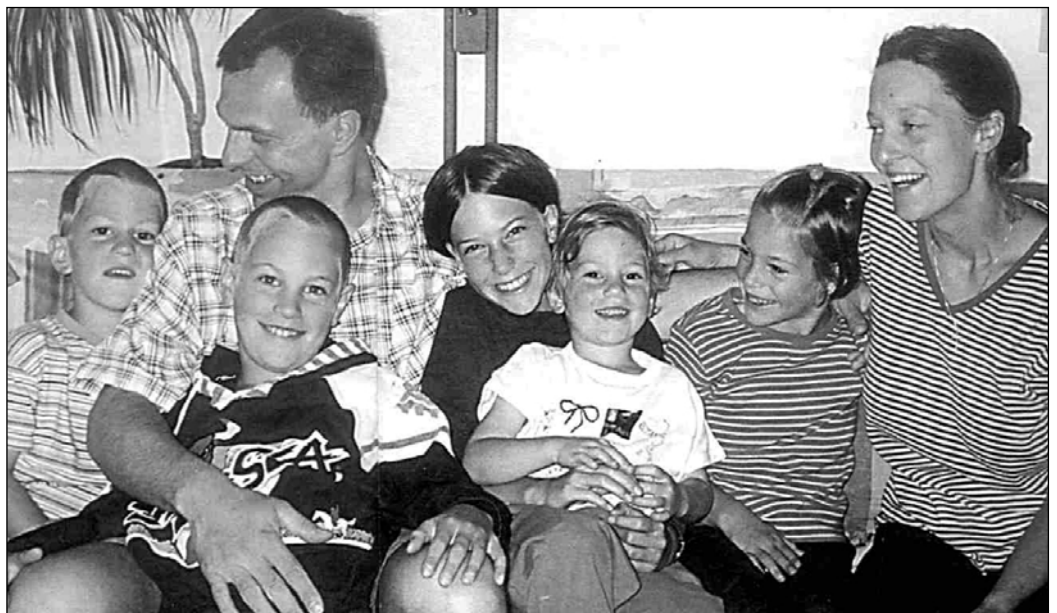
Chtěl bych tento bod osvětlit z druhé strany. Dnešní demontáž a destabilizace rodiny nás

VÍRU PŘEDÁVAT V RODINĚ

Pokračování ze str. 4

líme: Co bychom mohli udělat? Ten, kdo spolupracuje, sám získává. Věci se naučíme zpravidla teprve tehdy, když se pokusíme je jiným vysvětlit. Je důležité vstupovat do diskusí vlídně a přátelsky, ale s určitou naléhavostí. Křesťanská rodina může být pro celou farnost skutečným pozeňáním, stát se její oporou.

*Z Vision 2000 - 5/2001
přeložil -lš-*

nutí k tomu, abychom šli k podstatě a nespokojili se s povrchní ideologií manželství (i takové existují!)

Budovat můžeme na obecně zřejmé zkušenosti: Člověk utrpí škodu (pokud jde o intelekt, motivaci, psychickou stabilitu, schopnost sociální integrace), když ve svém dětství neprožívá dostatečně stabilní a láskyplné vztahy v rodině. Důkazem toho je stále více narůstající a převládající konzumace alkoholu, drog, kriminalita mládeže, neschopnost zařazení a... Ušetřím vás, milí čtenáři, podrobnosti.

Nestačí člověka nějak vypipat, aby byl člověkem. Ne každé prostředí, které zajistí stravu, oděv, vzdělání, ubytování, zajišťuje také rozvoj osobnosti. To, co dítě potřebuje naléhavěji než všechno ostatní, je, aby bylo milováno.

Ale co to znamená být milován? V době, která tak plýtvá se slovem láska, to vůbec není jednoznačně zřejmé. Proto si to vysvětleme. Milovaným se cítím tehdy, když mi druzí sdělují poselství: Je dobře, že jsi. Jsi pro nás cenný. Máš pro nás takovou cenu, že jsme připraveni vzít na sebe i největší těžkosti. Přijímáme tě i tehdy, když si to vlastně nezasloužíš, ano, i když jsi nesnesitelný. Neschvalujeme sice všechno, co děláš, jako dobré, a také ti to říkáme pro tvé blaho, ale ať se stane cokoli, stojíme u tebe. Jdeme spolu v dobrém i zlém.

Tuto zkušenost musí člověk udělat, aby se mohl stát a zůstat člověkem. A tato zkušenost je zprostředkována pouze tam, kde zůstáváme nenarušitelně

spolu. Tak je celoživotní manželství a rodina, která děti neodmítá, nýbrž sama je vychovává, nepříhodnějším prostorem pro osobní rozvoj i pro růst schopnosti milovat.

**Abych se stal člověkem,
musím být milován.**

Této pravdy jsou si mnozí lidé, třeba poněkud nepřesně, vědomi. Odtud také, jak bylo řečeno, pramení touha po této cestě. Že se přitom často nedojde k cíli, je také proto, že tato výzva takto se zcela druhému odevzdat vyžaduje někdy takřka nadlidské úsilí. Mnozí při tom ztroskotají, a to je nejlepším důkazem pro to, že sama dobrá vůle nestačí.

Proto patří ke zdravému realismu, že za tuto okolnost musí sekulární svět platit. Kdo se vydá na velký projekt rodina, měl by vědět: Sama schopnost lásky nevydrží, je třeba ji stále a průběžně živit, obnovovat a posilovat.

Odkud ale má člověk v tomto stále drsnějším prostředí získat lásku? Je na nás křesťanech, abychom na tento pramen zřetelně poukazovali. A to nikoliv velkými slovy. Ta zavedou snadno druhé na falešnou cestu. Musíme si počínat tak, aby z našich rodin bylo zjevné, že Bůh, který je Láskou, daruje nám denně konkrétně nový začátek, sílu pro každý den, odvahu odpuštění, připravenost k odříkání navzdory všem našim slabostem, když ho o to prosíme.

*Z Vision 2000 - 5/2001
přeložil -lš-*

Deklarace Dominus Iesus uvádí jednoznačně, že jediným pravým náboženstvím je náboženství Ježíše Krista, Spasitele a Vykupitele světa. V tzv. „novém světovém náboženství“, které se výslovně staví proti evangeliu Ježíše Krista, nemůžeme spatřovat ani v nejmenším působení a vliv Ducha svatého. Jestliže myšlenky tohoto nového náboženství pronikají již i do Církve, je to třeba chápat jako přijímání trojského koně.

Kardinál Scheffczyk

Rodina - nejlepší výchovný model

Děti není možno vychovávat libovolným způsobem, potřebují trvalou přichylnost

O budoucnosti rodiny rozhoduje převládající pojetí o roli ženy. O to se již řadu let vede úporný zápas. Christa Mevesová vstupuje do této debaty a rozvíjí nadějnou perspektivu.

Nejdříve to byl nutný a smysluplný vývoj: emancipace ženy, která začala před 100 lety. Tato tichá revoluce jí otevřela univerzitní studium, vytvořila možnosti k jejímu vzdělávání a přístup k takřka všem zaměstnáním a osvobodila ženu od absolutní závislosti na muži, který ji často mocensky zneužíval. Obdařila ženu možnostmi, aby při předčasné smrti manžela a po odchodu dospělých dětí mohla být opět výdělečně činná.

V první polovině 20. století získalo však vzdělávání ženy pro rodinu a práce v rodině povětšinou prioritu. Vzdělání pro povolání představovalo pro většinu žen spíše krytá záda, předběžné zabezpečení pro případ pozdější nouze. Rodina zůstala pro mnoho lidí životním středem a životním cílem.

To byl nezbytný, pokrokový status, kterého bylo dosaženo. Ale pak se mezi radikálním feministickým křídlem zrodil trend »antibaby-tabletek«, další fáze s těmito těžisti:

Výdělečné činnosti byla přisouzena podstatně vyšší hodnota než činností v rodině. Slogan: »Pryč s dětmi, kuchyní a kostelem« koloval západním světem. Média ohrnovala nos nad ženami-matkami v domácnosti a »jen ženami v domácnosti«, nad službou budoucnosti a posvátné místo pro výchovu dětí vzala revoluce 60. let útokem a prohlásila je za překonané.

Byly prosazovány a vytvářeny dlouhé vzdělávací cykly pod heslem »rovné příležitosti« pro velkou část mladých žen.

Pod heslem »spojení rodiny a povolání« zůstávalo mnoho mladých matek v zaměstnání. Bylo sice zřízeno období »mateřské dovolené«, ale mnohé ženy toho z různých důvodů plně nevyužívaly.

Bilance tohoto 35letého období je úděsná:

Stále více žen se cítilo nuceno svěřovat kojence a malé děti do zařízení, kde se o děti staraly různé osoby. Tento stav neodpovídá přirozenému vývoji člověka, u dětí docházelo stále více k chybnému vývoji a těžkým újmám na jejich schopnostech navazovat vztahy a rozvíjet pracovní schopnosti v dospělosti. Následky: neurotické deprese s mnoha psychosomatickými symptomy zatěžovaly nemocenské pojišťovny.

Poklesem porodnosti ubylo příslušníků generací, které by byly schopny nést tíži nákladů na důchody starších občanů.

Neurotické potíže a psychická zanedbanost se projeví jako připravenost k násilí a kriminalita začala nabývat vrchu.

Protože stále přibývalo mladých dospělých, jejichž schopnost navazovat vztahy nebyla v dětství rozvinuta, vznikalo stále více klima neschopnosti pro manželství, což (v stále více liberalistické atmosféře) vyvolalo boom rozvodovosti. Vznikají narůstající zástupy rozvodových sirotek, kteří ztrácejí své hnízdo a pro nedostatek bezpečí se stávají neklidnými, neschopnými soustředění a vykazují poruchy chování.

Stav matek s větším počtem dětí se stal v důsledku jedno-

stranné podpory zaměstnaných žen předmětem diskriminace.

Došlo k takové izolaci těchto mladých matek, že hledaly samy ochranu. Ale babičky a tety, které kdysi mohly pomoci a zaskočít, jsou dnes také výdělečně činné. Otcové jsou v moderních povoláních často mimo domov a není možno počítat s jejich pomocí. Rovnocenný podíl otců na rodinných činnostech je spíše výjimkou v nemnoha případech.

Tato situace vede tu více, tu méně u samovychovávajících matek k přetížení a ke stresu. Tak ztrácí zakládání početných rodin stále více na přitažlivosti. V mnoha případech leží výchovná práce matky s více dětmi výlučně na jejich bedrech. Pro tento stres je mnoho těchto matek nespokojeno se svou situací, jsou nešťastné a nemocné. Kvalita výchovné práce tím může jen utrpět.

Tímto způsobem byl naprogramován emocionální, hospodářský a duchovní zánik, možno říci přímo genocida.

Když se zeptáme při této bilanci na hlavní jmenovatele negativního vývoje, pak je zcela zřejmé, že se jedná o narůstající nadutost ducha doby v moderně. Jako každý tvor v přírodě podléhá i člověk daným podmínkám rozvoje. Když na ně nedbá, protože si myslí, že může děti vychovávat, jak se mu zachce, uvolní šroub, který drží základ.

Člověk přichází na svět v krajně nepřipraveném stavu a potřebuje během svého dlouhého dětství péči specifikovanou podle fázi vývoje a vázanou na konstantní osoby. **Rodina s větším počtem dětí a s rodiči, kteří jsou za ně odpovědní, podporovaná pokud možno ještě prarodiči a dalšími příbuznými, tvoří proto nejúspěšnější výchovný model.**

Rodina (s matkou jako hlavní vztahovou osobou) je, jak učí zkušenost, úkol daný pří-

Christa Meves

mo Stvořitelem, což potvrzuje nejen psychologie, ale i moderní výzkum mozku. Prostor pro změny tohoto konceptu je mnohem menší, než jak se naše doba mylně domnívá – to je výsledek vývoje uplynulých 30 let. Dnes je již téměř pozdě!

Jestliže nechceme dohnat mladé matky v bezvýhodnosti budoucnosti do zaměstnání, potřebujeme veřejné uznání jejich mateřské angažovanosti a navíc koncept, který tyto ženy opět s radostí – protože s uznáním – zajišťuje a odbře-meňuje, aniž by to tyto matky prožívaly jako krok zpět do slepé uličky.

Tento koncept vypracoval náš Kruh přátel rodiny již před dvaceti lety. Ale dosud se nepodařilo přesvědčit o tom politiky.

Navrhli jsme, aby mateřství bylo povýšeno na druh povolání s nárokem na důchod. Tomuto povolání by předcházelo při prvním těhotenství přípravné vzdělávání v trvání půl roku při prvním těhotenství a měsíčními večerními kursy při dalších těhotenstvích.

Aby to bylo proveditelné, mají všechny dívky po skončení školní docházky absolvovat jeden rok jako pomocnice v rodinách. Honorování a nárok na důchod stoupá s počtem dětí. Po rodinné fázi následuje další vzdělávání pro povolání

blízká rodině a pro povolání »vzdělavatelka k mateřství«.

Tak získají mladé ženy skutečně možnost svobodné volby. Mohou samozřejmě absolvovat také jiné vzdělávání jako přípravu k povolání. Mohou také později přestoupit k mateřskému povolání, když změní své životní plánování. Výdobytky emancipace k dalšímu vzdělávání ženy tím zůstávají nedotčeny.

Tento koncept zahrnuje možnost k ozdravení společnosti skrze ozdravení rodiny. Vyvolává totiž tento pozitivní vývoj:

- Mnoho žen se znovu v mladém věku rozhodne přijmout děti.

- Nebudou při tom izolované, přetížené a jako »pouze matky« závislé na mužích.

- Sníží se počet nezaměstnaných a příjemců sociální výpomoci, a to o ty ženy, které mají nárok na státní podporu, protože potřebují nutně zůstat doma, ale nechtějí být zcela bez finančních prostředků.

- Dlouhodobě bude klesat ukazatel nemocnosti, protože bude vyrůstat větší počet dětí duševně a tělesně zdravých.

- Poklesne duševní oslabení národa (v SRN je registrováno 8 mil. lidí s duševními depresemi!).

Existuje naděje, že mnohem více lidí tělesně i duševně zdravě vyvinutých bude moci své nadání a svou schopnost k lásce rozvinout k vysokému stupni. Jen tím způsobem je možno zvýšit konkurenční schopnost a vytvářet elity, nikoliv jak dosud utahováním šroubu u žáků a studentů.

Je nejvyšší čas nestrkat hlavu do písku. Všichni odpovědní lidé musí společně pracovat na realistickém obratu a znovu nastolit křesťanské období, ve kterém láska a život k blahu všech patří k nevyšším hodnotám.

*Z Vision 2000 - 5/2001
přeložil -lš-*

Boží oheň

Poselství k Francois

11. září 1995

»Mé dítě, až se otevřou nebesa, aby na zem sestoupil oheň Božího hněvu, který přivolala lidská nenávisť, bude mnoho duší zachráněno. A jen ti, kteří zjevně odmítnou Boží milosrdenství, budou odsouzeni k tomu, aby pro krutost vůči Mně, Kristu, zakusili Boží hněv.

Způsobím požár žvlů, který stráví lidskou nenávisť, aby se již nikdy více nevrátila.

Bude to očistění země, protože Bůh nikdy nedopouští, aby na lidi sestoupilo zlo, aniž by to z toho vzešlo něco dobrého.

A skrze taktó vzniklé utrpení zažije Moje jedna, svatá, katolická, apoštolská Církev velikou slávu, jaké ještě nikdy dosud nebylo.

Mne, Krista, uzná a zamiluje si celá země... a všichni, všechny národy celého světa se sjednotí a spojí pod Mým Jménem: Ježíš Kristus. Pak Já zbuduji nově tento svět, na který čekám od doby, kdy žijí lidé, a který Mi dosud nebyl dopřán.

Budu Králem všech srdcí a pak se obnoví radost a pokoj...

Dítě, Já žehnám těm dnům, které nadcházejí a ve kterých bude Moje Nejsvětější Srdce tak oslaveno, že radost „nebes“ bude viditelná i na zemi..

Radost nad jistotou vašich srdcí, že brzy propukne Moje vláda, ať žijí ve vašich srdcích vášnivou touhu po Bohu, kterým jsem.

Modlete se, vy věrné duše, konejte pokání skrze lásku ke Mně, Kristu; a Já vám slibuji, že utrpení, které přijde na svět, bude zmírněno vnitřností vašich srdcí pro Boží milosrdenství.

Modlete se, a uvidíte, jak se vám samým i všem těm, které milujete, dostane Mého nekonečného odpuštění.

Modlit se, působit, konat pokání: to znamená, že každý nechá ve svém srdci jednat Mne, Krista. A Já povedu každou duši po té cestě, kterou jsem jí vyznačil.

Musíte Mě milovat, a pak Já se budu ve vás modlit, působit a usmířovat. Zachovávejte mlčení, abyste Mi rozuměli... a uslyšíte Mě...«

Překlad z knihy »Obrácení srdcí«

»Přinášejte děti k Pánu«

K nejkrásnějším a nejdojemnějším zkušenostem kněze patří, když může spoluprožívat, jak člověk po dvaceti, třiceti letech nachází znovu cestu k víře a k Bohu a ke smíření s Církví, kterou opustil.

Nejnověji mi vyprávěla jedna žena příběh svého obrácení. Nebyl to náhlý průlom milosti shůry do její životní krize, nýbrž bylo to spíše »naléhání milosti zevnitř«. Co tím myslím? Tato žena mi vyprávěla o svém náboženském životě v dětství, především o tom, co dělala společně se svou věřící matkou, která jí pravidelně vodila na bohoslužby a s ní se modlila.

Tyto zážitky pevně zakotvily v její dětské duši. A v určité fázi její hluboké životní krize se znovu ohlásily, jako by chtěly říct: »Já, tvůj Bůh jsem ještě zde. Byli jsme kdysi přátelé. Se mnou jsi přece nikdy nebyla sama.«

Ano, náboženské zážitky, které člověk prožije především v raném dětství, uchytí se jako háček pevně v duši a nedají se setřást. Tvoří svým způsobem »skrytou Boží přítomnost« v duši dospělého.

Co tato žena o sobě vyprávěla, je zkušenost mnoha lidí, s nimiž jsem se dosud jako kněz setkal. Myslím, že této dětské fázi v rozvoji člověka se dnes právě se zřetelem na novou evangelizaci věnuje malá pozornost. Vyvíjí se pozoruhodné úsilí, aby se dospělí získali zpět pro Krista, ale na děti se zapomíná. A přece Pánovo slovo nepřipouští pochybnosti: *Nechejte maličké přijít ke mně a nebraňte jim, neboť jim patří nebeské království* (Mk 10,14; Mt 19,14; Lk 18,16).

A dále: *Kdo nepřijme království Boží jako dítě, vůbec do něho nevejde* (Mk 10,15; Lk 18,17). To je slovo Boží, slovo našeho Pána Ježíše Krista a nikoliv slovo náboženských romantiků 19. století. Nikdo nestojí tajemstvím Božím blíže a nikdo není pro ně vnímavější než dítě. To vždy

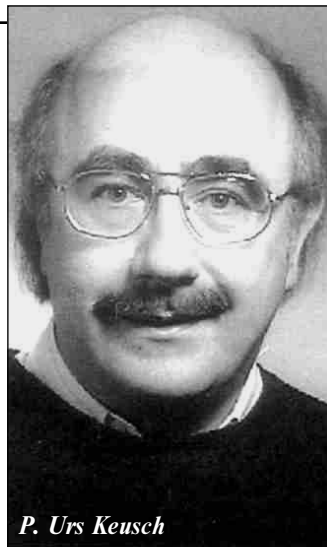
znovu dokládají básníci. Mnozí z nich kladli rovnítko mezi ztrátu dětství a ztrátu ráje.

Mnozí dospělí nacházejí opět cestu k víře a k Bohu, protože se do jejich duše v raném dětství vtiskly hluboké, podvědomé náboženské zážitky, které prožili v otcovském domě a při bohoslužbách. Tyto zkušenosti je volají zpět na cestu domů k Bohu k tomu místu, kde Boha opustili.

Psychologie poukazuje již léta na to, že první roky dětství jsou pro člověka rozhodující a kladou základ pro jeho další vývoj. A to mnozí křesťanští rodiče neberou na vědomí, neberou to vážně, vůbec jim nepřijde na mysl, že první léta mohou být i z náboženského hlediska pro ně nejdůležitější.

Jak často slyšíme poznámku: »Děti tomu ještě nerozumějí, co se v kostele slaví. Nudí se tam...«

Jaká osudná a ďábelská výmluva! Takoví rodiče vůbec nevědí, co svým dětem působí, když se uvolňují od svých pri-

P. Urs Keusch

márních křesťanských výchovných povinností tak lacinými výmluvami. Děti z kognitivního a intelektuálního hlediska vůbec nepotřebují primárně příliš chápat. Jde o zážitek, který se odehrává především v emocionální a podvědomé rovině a je obdivuhodně podporován milostí svatého křtu.

Vzpomínám si na svou vlastní minulost, kdy jsem sám mnoho let stál daleko od Církve. Všechny argumenty ateismu nebyly s to smazat a odstranit ony zážitky, které jsem udělal v prvních letech, když mě rodiče brali s sebou na bohoslužby.

Nerozuměl jsem tehdy žádnému kázání: ale viděl jsem v knězi muže Božího. Nerozuměl jsem liturgii: ale viděl jsem, jak všichni lidé zbožně klečeli,

když zvonek zněl při pozdvihování. Nerozuměl jsem, co se lidé modlí, ale jejich modlitba byla pro mě jako *hukot mnohých vod* (Zj 19,6). A když se zpívaly písně, věděl jsem: Tito lidé mají radost ze svého Boha.

A když můj tatínek při procházce uctivě smekl klobouk a poklonil se, když jsme šli kolem kříže nebo svatého obrazu, tak to do mě proniklo hlouběji než celá výuka náboženství ve škole dohromady.

Při našem úsilí o novou christianizaci společnosti nesmíme zapomínat na naše děti, především ne na malé děti. Proto jsem jako kněz vždy říkal rodičům a budu jim to stále opakovat:

Berte své děti s sebou na bohoslužby, i ty ještě nenarozené. Dnes víme, že dítě je vychováváno již od 20. týdne svého života. Slyší nejen tlukot matčina srdce. Dítě vnímá část toho, co se odehrává v životě matky a otce, když se spolu modlí a zpívají. Dítě vnímá vlnění bohoslužby a tyto zážitky se ukládají do oblasti podvědomí a odtud ovlivňují celý život.

Vždy jsem povzbuzoval mladé rodiče, aby i své kojence brali s sebou na bohoslužby, ať využijí každé příležitosti přinést dítě na bohoslužby. Protože zde se odehrává probouzení náboženského citu. Zde se snáší *ranní rosa* (Ž 110) na dětskou duši. Zde se vystavuje křestní milost slunečnímu svitu Boží lásky. A zde rodiče uskutečňují, co slíbili u oltáře při svém sňatku, že budou vychovávat své děti v duchu Krista a jeho Církve.

Nechejte maličké přijít ke mně! Ano, nechejme je přijít, když je Pán přítomen s láskou své oběti uprostřed farnosti při bohoslužbě, aby objal všechny a poželhal všem, zvláště dětem. A nezapomínejte, milí rodiče: vaše děti patří především jemu, našemu Pánu!

Ani kněží nemohou této stránce nové evangelizace nikdy věnovat dostatek pozornosti.

DIECÉZNÍ VEČEŘADLA MARIÁNSKÉHO KNĚŽSKÉHO Hnutí V ŘÍJNU:

◆ **Sobota 20. října - České Budějovice - Růženecký kostel. Začátek ve 14.00 hod.**

◆ **Středa 24. října - Brno, minoritský kostel. Večeřadlo začíná mší svatou v 15.30 hod.**

◆ **Čtvrtek 25. října Praha - bazilika na Strahově. Začátek v 16.00 hod.**

Vysokoškolské katolické hnutí v Brně si dovoluje pozvat všechny členy brněnské akademické obce i širokou veřejnost na slavnostní bohoslužbu k zahájení akademického roku. Tato bohoslužba se bude konat v pondělí 15. října 2001 v 19.00 hodin v kostele Nanebevzetí Panny Marie (u jezuitů). Po mši svaté se mohou všichni zájemci seznámit s činností a aktivitami vysokoškolského katolického hnutí v Brně.

Nemohou věřící dostatečně povzbuzovat, aby přinášeli své děti na bohoslužby. (Já osobně nemohu podpořit úsilí, aby se pro rodiče s dětmi vytvářel v kostele oddělený prostor).

Nic není pro vytváření raného náboženského citu tak důležité a tak naléhavé jako náboženský zážitek, který prožijí děti společně se svými rodiči.

Montessoriová poukázala svého času na pozhnanou pedagogickou stránku katolické liturgie: na působivost smyslových znamení rituálů, pro které jsou děti otevřeny; na zážitky společenství; na prvek mlčení, klanění a úcty a především na náboženský úžas.

Každý kněz ví, kam může vzít děti, aniž by snížil důstojnost liturgie nebo převedl posvátnost dění na hodinku pro děti. Je třeba dostatečně dlouho rozmlouvat s mladými rodiči na toto téma a hledat cesty, jak dosáhnout integrace dětí do bohoslužeb.

Často to stojí mnoho rozhořčení, oboustranné námahy, trpělivosti a především to předpokládá dlouhý dech. Ale vyplatí se to. I rodiče se mají navzájem podporovat, aby se nedali odradit počátečními obtížemi.

Kdosi řekl: »Děti nejsou naše vlastnictví. Jsou to hosté, kteří se na nás obrátili, aby se nás ptali na cestu.« To by měli mít rodiče stále před očima. A proto se rodiče nemohou dispensovat od úkolu ukázat svým dětem co nejdříve tuto cestu, po které sami jdou: vzít dítě za ruku a jít s ním cestou víry, jak nám ji církev ukazuje. Děti budou za to rodičům navěky vděčné.

A když se děti jednou od této cesty odchýlí: v jejich nitru zůstala vzpomínka, touha po domově, která je povolá nazpět. Je to vzpomínka na jejich rané dětské náboženské zážitky. Je to touha po ztracené Boží lásce v jejich srdci, pro kterou byly stvořeny.

Z Vision 2000 - 5/2001
přeložil -lš-

„Zemřel z lásky k těm, kdo usilovali o jeho záchabu“

„Blahoslavení tvůrci pokoje, budou nazváni děti Boží.“ Toto Ježíšovo blahoslavenství nám ukazuje, že pracovat pro mír je dílo božské a že jen ti, kdo v sobě mají citění, jaké bylo v Ježíši Kristu, mohou pro mír pracovat. Tváří v tvář událostem ve světě jsme víc než kdy jindy v pokušení být víc stoupenci než tvůrci, přidat se k tě či oně straně, označovat lidi jako naše nepřátele, mít špatnou radost z potrestání viníků.

Gospa nám už v Medžugorje řekla, že i muslimové jsou její děti. Všichni lidé jsou Boží děti a On je všechny miluje a chce je všechny spasit. Láska se nemůže těšit ze zla - a válka je vždycky zlo. Ježíš měl mnoho nepřátel a velmi málo přátel, ale sám nepokládal žádného člověka za svého nepřátele: na-

Poselství Královny míru

Drahé děti!

I dnes vás zvu k modlitbě, zvláště dnes, kdy satan chce válku a nenávisť. Znovu vás zvu, děti moje: modlete se a posvěťte se, aby Bůh vám dal mír!

Dávejte svědectví pokoje každému srdci a buďte nositeli pokoje v tomto nepokojném světě.

Já jsem s vámi a přimlouvám se u Boha za každého z vás. Ale vy se nebojte, vždyť ten, kdo se modlí, nebojí se zla a nemá v srdci nenávisť.

Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!

Medžugorje, 25. 9. 2001

opak, zemřel z lásky k těm, kdo usilovali o jeho záchabu.

Pro nás je důležité milovat ty, kdo se pokládají za naše nepřátele, modlit se za ně, přát jim dobro, a ne, „aby se učinilo zadost spravedlnosti“, vždyť tato spravedlnost není od Boha. Nebyli bychom křesťany, pokud bychom neznali pokornou mírnost toho, který poskytuje Milosrdenství bez konce. Modlitbou se může uskutečnit v našich

srdcích jistý nadpřirozený mír, a tento mír se může rozšiřovat na naše okolí a získávat viditelný i neviditelný svět.

Maria nám nepřestává říkat, že žijeme v době milosti, tzn. v době, ve které můžeme zakotvit své srdce v hlubině spojení se Srdci Ježíše a Marie, kde úzkost a strach nás nemohou zasáhnout.

Bratr Efraim k poselství Královny míru, 25. 9. 2001

16. října 1978

asi v 18.15 se začal z komína Sixtinské kaple valit kouř a lidé viděli, že je bílý. Uvnitř jeden z kardinálů řekl novému papeži, že Bůh ho zvolil, aby vedl církev do třetího tisíciletí, připomenutí, na něž v následujících letech Jan Pavel II. občas poukazoval. Na náměstí se valily další tisíce lidí. Když kardinál Felici oznámil Wojtyłovo jméno, začalo při tomto nepovědomém jménu chaotické vypyávání: „Chi é?“

(Kdo to je?) Kdo je ten straniero (cizinec)? Jan Pavel II. cítil toto dramatické napětí. Přistoupil k mikrofonu v lodžii, odsunul nervózního ceremoniáře stranou a porušil precedens: místo aby dal apoštolské požehnání v latině, oslovil lid své nové diocéze v jasné sonorní italštině:

Pochválen buď Ježíš Kristus! Drazí bratři a sestry... Lidé začali jásat a radostně volat, když slyšeli svou řeč. Jsme stále ještě naplněni

smutkem nad smrtí našeho milovaného Jana Pavla I. Teď vám ale sbor význačných kardinálů zvolil nového římského biskupa. Povolal ho z daleké země, daleké, ale přesto blízké společnou vírou a společnými křesťanskými tradicemi. Bál jsem se přijmout tuto nominaci, avšak učinil jsem tak v duchu poslušnosti našemu Pánu Ježíši Kristu a v naprosté důvěře v jeho Matku, nejsvětější Pannu. Nevím, jestli jsem schopen se jasně vyjádřit ve vaší... v naší italské řeči. Pokud udělám chybu, jistě mě opravíte...

Ozval se ještě hlasitější jásot. ...A tak se vám všem představuji a vyznávám se z naší společné víry, naší naděje, naší důvěry v Matku Kristovu a v církev, a také v nový začátek na cestě historie a církve s pomocí Boha a s pomocí všech lidí. (Podle knihy „Svědék naděje“ od G. Weigela)

S radostnou a vděčnou ohotou odpovíme na tuto výzvu Sv. otce a zvláště v těchto dnech jej podpoříme svými modlitbami a obětmi!

-jv-

Je třeba proměny lidského srdce

Homilie olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera o slavnosti sv. Václava v olomoucké katedrále

Draží bratři a sestry, letos slavíme sv. Václava ve zvláštní atmosféře světového napětí. Demokratický svět, který staví na svobodě a odpovědnosti občana, svět, který spoléhá na technický a vědecký pokrok a domnívá se, že si dovede zajistit bezpečí, najednou strnul. Překvapil ho teroristický útok. Zhroutilo se nejen několik velkých domů, které pohřbily tisíce lidí, ale zhroutil se i pocit bezpečí a jistoty mnohých. Jde o zlomovou historickou událost. Další vývoj neumíme předpovídat, a proto jsme plni obav. Je totiž jasné, že odpovědi nemůže být pasivní mlčení. Je však možné, že snaha odpovědět silou roztočí kolo násilí, které může být velmi zlé, protože technické podmínky nabízejí strašlivé možnosti. Je však také možné, že lidstvo začne hledat odpověď hlouběji.

Oslavujeme sv. Václava, který stál v čele našeho národa v těžké době velkých přeměn. Pohanský národ se stával křesťanským. To znamenalo ovšem nejen změnu náboženských obřadů, nýbrž i změnu filosofie, politiky i hospodářství, změnu života veřejného i soukromého, znamenalo to rozvinout novou morálku a nové mezilidské vztahy.

V čem byla ta revolučnost? Jak to, že křesťanství mělo takový společenský dopad?

V Kristu jsme si všichni rovni, v něm už není rozdíl mezi otrokem a člověkem svobodným, ale jsme bratři. Že by rušení otroctví tvrdě nezasáhlo do ekonomiky?

Kristus žádá i lásku k nepřítelům: Co děláte zvláštního, když milujete ty, kteří vás milují, to dělají i pohané. Vy milujte i své nepřátele a číňte dobře těm, kteří vám činí zle. – Jak se v takovém světle mění válečné strategie?

Když ti někdo bere kabát, dej mu i košili, když tě nutí jít s ním jednu míli, jdi s ním dvě – to nenechává prostor pro tradiční hašteření, neshody a půtky, které patří k charakteristice našeho národa.

Ideál křesťanské rodiny, důstojnost ženy, pojem spravedlnosti z hlediska věčnosti, zodpovědnost jednotlivce, který má svobodu, ale bude zodpovídat před Kristovým soudem – to všechno patří k revolučním změnám tehdejší společnosti.

Sv. Václav to nedokázal všechno prosadit. Odpor byl tak silný, že ho smetl. Přesto však svým osobním postojem a svědectvím, svou obětí života položil základ nové společnosti, která jej po staletí vděčně uctívá, nazývá jej jako jediného dědicem české země, dívá se do jeho časů. Svěťce málokdy obdivujeme za života, zato k nim často hledíme do minulosti, protože oni významně ovlivnili budoucnost. Nehledíme na ně však jen s obdivem,

nechceme zůstat v jejich čase. Učíme se od nich.

Dnešní svět se v mnohém odklonil od Krista. Je však na důležité křižovatce dějin a znamená to, že už asi nemůže jít dál starými cestami, musí hledat nové. Ale žádná z nových cest nebude úspěšná, když nebude vycházet z Krista, který je jediný základní kámen. Stavitelé jej mohou sice odhodit, ale on se pak stane kamenem nárožním, přes který se klopytá.

Někteří odhodili Krista, protože chtěli být svobodnější. Je překvapující, jak bojovníci za svobodu dnes klidně přijímají taková omezení, že na zpožděné letadlo musí čekat řadu hodin a podvolit se ponižujícímu výslechu a prohlídce osobních věcí. Jistě, je to nutnost, i když nepřijemná, tak každým cestujícím přijatá, protože se jedná i o jeho osobní bezpečnost. Přijmout Krista do svého života, svázat se s ním svým citem i myšlením je jistým omezením

svobody, ale pokud je toto spojení s Kristem opravdu hluboké, člověk objevuje nejen božskou svobodu, ale i božskou sílu, pokoj a radost.

Nad mnoha znamenáními dnešní doby bychom se mohli zamýšlet. U nás se mnoho mluví o vztahu k Rómům, rasismu a násilí. Domnívám se, že žádný z těch problémů nejde řešit odděleně a jen po jedné linii. Každá námaha v tomto směru je neúčinná. Má-li se změnit vztah k člověku, musí se změnit lidské srdce. Má-li mít změna společenský dopad, musí se zlepšit nejen výchova v rodině či ve škole, zkvalitnit zákony, ale na ozdravení celkové atmosféry se musejí podílet především sdělovací prostředky a kultura.

Mnoho se dnes volá po obnově hodnot, mluví se i o hodnotách duchovních. Jsem však přesvědčen, že je to marná snaha, pokud nejdeme ke kořeni hodnot, k samotnému prameni v Ježíši Kristu.

V životě potkáme mnoho problémů. Až na ně narazíme, pokusme se k nim postavit jako sv. Václav. Možná neuvidíme radostné výsledky, jimiž bychom se mohli chlubit, protože jde o běh na dlouhou trať, ale je to jediná cesta, jak prospět národu do dlouhé budoucnosti. Dnes máme možnost jednat tak, aby se jednou lidé z budoucnosti dívali do našich časů s úctou a vděčností, jako se díváme my na svatého Václava.

Amen.

Život svatého Františka (23)

Bylo to o svátku sv. Michaela archanděla 1220. Opět se shromáždila kapitula. František předstoupil před bratry a vzdal se vedení řádu. Stalo se tak jednak pro jeho nemoc, ale také z hluboké pokory. Vikářem určil bratra Petra Cattaniho. »Od nynějška jsem pro vás mrtvý. Ale je zde Petr Cattani, jemu jsme všichni, včetně mne, povinni plnou poslušností.«

František ovšem i nadále zůstal duchovní hlavou řádu. I když se někdo jiný staral o organizační otázky, byl to vždy on, kdo formoval svědomí svých bratří a živil jejich duše chlebem svého příkladu a své svatosti.

Období Petra Cattaniho bylo velmi krátké. Již 10. března 1221 odvedla si ho sestra Smrt z Porciunkuly do ráje.

Bylo třeba určit nového vikáře. Ale o tom se mělo rozhodnout na příští kapitule. Na této kapitule zastupoval kardinála Ugoliniho, který měl jiné naléhavé povinnosti, kardinál Raniero Capotti. František pronesl exhortaci na slova Písma: *Pochválen buď Hospodin, který vede mou duši v boji!*

Po vzývání Ducha svatého byl pak novým vikářem zvolen bratr Eliáš z Assisi. Všichni ho znali. Byl to muž, který svým vysoce nadaným duchem a neobyčejnou silou vůle založil misie ve Svaté zemi. Stalo se tak za mnohem těžších podmínek než v případě jiných misí. Tyto musely pro nepochopení podstoupit nejdříve mnoho porážek, než se konečně upevnily. Bratr Eliáš však budoval svou misii pomalu, ale o to pevněji zasadil její kořeny v oblasti, která mu byla svěřena.

Tak byla volba bratra Eliáše také darem Boží prozřetelnosti. Pod jeho vedením se františkánské hnutí rozšířilo a upevnilo jako duchovní velmoc. Skrze něho mohlo uskutečnit onu proměnu světa, která mu vtiskla svou pečeť na celá staletí.

Na kapitule se znovu hovořilo o misii v Německu, kde 1217 tak politováníhodným způsobem ztroskotala. Bratr Eliáš o tom hovořil s takovým přesvědčením, že se ihned dobrovolně nabídl 90 bratří a ujali se tohoto úkolu pod vedením bratra Césara ze Špyru.

Této kapituly se účastnil také jeden bratr z Portugalska, kterého vlastně nikdo neznal. Po mučednické smrti prvních pěti bratří v Maroku i jeho pudila touha jít tam a položit život za Krista. Ale těžká nemoc ho přinutila k návratu. Místo do Portugalska zahnal bouře loď na Sicílii.

Aniž to mladý bratr mohl tušit, i zde pracovala Boží Prozřetelnost.

Ze sicilského ostrova putoval na pevninu a pak poloostrovem až do Assisi, kde chtěl, jak doufal, poznat zakladatele. Jeho přání se splnilo tak, že spatřil Františka na kapitule. Po kapitule se nejdříve zdálo, že se o něho nikdo nestará. Ale pak si ho všiml provinciál z Romagna bratr Gracián. Když uslyšel, že portugalský bratr je kněz, vzal ho s sebou. Když nic jiného, mohl alespoň sloužit bratřím v poustevně Montepaolo mše svaté.

Zatím byl nově příchozí světlem pod kbelíkem. Ale brzy, pozdvížen na svícen, ozářil svým světlem celý svět. Jeho jméno je Antonín z Padovy.

ZALOŽENÍ TŘETÍHO ŘÁDU POTVRZENÍ PRAVIDEL

Velké dílo apoštolátu, které František se svým řádem uskutečňoval, přivedlo opět mnoho lidí k praktickým cvičením křesťanského života. Ba co víc! Opět ožilo ono úsilí o svatost a dokonalost, které bylo u prvních křesťanů takovou samozřejmostí.

Kam František přišel, naléhali na něho svobodní i ženatí, muži i ženy, aby je přijal do řádu. Ale je možno trhat rodinu a všechna pouta řádného společenství, když se každému povolí, aby vstoupil do řádu? Nikoliv!

Bylo již mnoho těch, kteří se kvůli této těžkosti museli vzdát svého ideálu a pokračovat v obyčejném životě ve světě, kde je spása vystavena obzvláštnímu nebezpečí.

František hledal svým Bohem osvíceným duchem novou cestu, jak spojit klášterní život s životem v rodině a občanské společnosti. Myslel na řád, ve kterém nejsou konflikty mezi požadavky a úsilím o dokonalost a nevyhnutelnými povinnostmi toho kterého stavu ve světě. Tak vznikl třetí řád.

S podporou kardinála Ugoliniho napsal František v roce 1221 pro tento řád pravidla a všude je doporučoval k ověření. Obsahovala jen nemnoho, ale rozhodujících požadavků: jasné znalosti katolické víry a bezpodmínečnou poslušnost katolické církvi; zákaz nosit zbraně; dokonalé plnění povinností stavu ve skrovnosti, stavu přiměřené čistotě a pokání.

Dějiny nám nezachovaly zprávu, kde měl nově založený řád svůj počátek. Ale podle tradice se má za to, že to bylo město

Poggibonsi. A proč? Žil tam obchodník jménem Luchesio. Ten byl zcela v zajetí lakoty a pozemských zájmů. Jednoho dne slyšel kázat Františka. Byl jedním rázem jako proměněný. Prodal celé své nesmírné jmění a dal se plně do služeb bliženské lásky. Jeho žena, Buonadonna, osvícena Boží milostí, připojila se plná nadšení zcela k počinání svého muže. František je sám oblékl do kajícího roucha svého řádu a opásal je cingulem. Od té doby se spokojili s výnosem malého pole, které sami obdělávali, žili ještě nějaký čas skutečně ve františkánském duchu a pak si je oba najednou vzal Bůh domů do svého věčného pokoje.

Po tomto prvním páru se třetí řád rozšířil neobyčejnou rychlostí po světě. Prokazuje uprostřed lidské společnosti neocenitelné služby do dnešních dnů. Po jeho vzniku byla příslušnost k tomuto řádu ctí nejen pro malé lidi, nýbrž i pro velké a mocné tohoto světa. Patřili k němu papežové, králové, učenci i básníci. Vzešel odtud velký počet svatých a světic, jen pomysleme na sv. Alžbětu, hraběnku durynskou, nebo krále Ludvíka IX. z Francie. Jen sám Bůh ví, jak nepřehledný je zástup neznámých svatých terciářů.

(Pokračování příště)

Najděte si čas, abyste sloužili našemu dobrému Bohu, a budete mít vždy srdce veselá a spokojená a zakusíte, jak sladké a příjemné je sloužit Pánu.

Don Bosco

Cítím se jako tužka v Boží ruce. Bůh píše skrze nás a píše dobře, i když jsme nedokonalými nástroji.

Matka Tereza

Život Kristův (47)

XLVII. Ježíš Kristus, pravý Bůh a pravý člověk, syn blažené Panny Marie

1) Velké christologické koncily konané v Niceji a v Konstantinopoli formulovaly základní pravdu naší víry, která je vyjádřena v kředu: Ježíš Kristus je pravý Bůh a pravý člověk, soupodstatný s Otcem ve svém božství a zároveň má totéž lidství jako my. Na tomto místě našich katechezí je třeba připomenout, že po koncilních výkladech ohledně pravého božství a pravého lidství Krista se objevily spory o to, jak má být správně pojímána jednota mezi tímto Kristovým plným božstvím a plným lidstvím. Otázka se týkala podstatného obsahu tajemství vtělení, tedy početí a narození Krista z Panny Marie. Již od třetího století se rozšířil v církvi zvyk nazývat Marii titulem Bohorodička (*Theotokos*). Tento výraz se nachází mimo jiné také v jedné prastaré modlitbě *Pod ochranu tvou*: „Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko ...“ Tato antifona se v církvi často recitovala a církev tak činí podnes. Nejstarším dokladem této modlitby je jeden papyrus nalezený v Egyptě, který spadá do období přelomu třetího a čtvrtého století.

2) Avšak právě tato invocace, tedy „Bohorodička“, byla v první polovině pátého století popírána, činil tak Nestorius a jeho následovníci. Nestorius měl za to, že Marie může být nazývána Matkou Kristovou, ale nikoli Matkou Boží. Toto popírání bylo v souladu s tím, jak Nestorius pojímal jednotu božského a lidského v Kristu. Podle něho se totiž božství a lidství nespojily v jednotě osobního subjektu v tom lidském bytí, které začalo existovat v Mariině lůně po zvěstování. V protikladu k arianismu, který představoval Božího Syna jako podřazeného Otci

a jako tvora, a v protikladu k doketismu, který redukoval Kristovo lidství na pouhé zdání, Nestorius hovořil o specifické přítomnosti Boha v Kristově lidství, které bylo svatým bytím na způsob chrámu, takže v Kristu existovala podvojnost nejen co do přirozeností, ale i co do osob. Měl by tedy božskou osobu i lidskou osobu, a proto by Panna Maria byla Matkou Krista člověka, ale nikoli Matkou Boží.

3) Efezský koncil z roku 431 zakročil proti nestoriánským idejím a potvrdil pravé Kristovo lidství, jak to vyplývá ze zjevení a jak to vyznávala a věřila církev v souladu s apoštolskou Tradicí svatých Otců (srov. DS 250-266). Tento koncil definoval, že Kristus je totéž věčné Slovo, Bůh z Boha, a jako Syn je věčně plozen Otcem, definoval zároveň to, že podle těla se tento jediný pravý Boží Syn v čase narodil z Marie Panny. Jelikož je Kristus jedinou bytostí, Maria má plné právo být nazývána titulem Bohorodička, jak to odpovídalo křesťanské modlitbě a učení svatých Otců (srov. DS 251).

4) Nauka Efezského koncilu byla následně vyjádřena v tak zvaném sjednocovacím symbolu, k tomu došlo v roce 433, čímž bylo zamezeno pokoncilním rozporům. Tento symbol hovoří následovně: „Vyznáváme tedy našeho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, pravého Boha a úplného člověka s rozumovou duší a s tělem, který se zrodil z Otce přede všemi věky podle božství a v posledních dnech se on sám pro nás a pro naši spásu narodil z Marie Panny podle svého lidství, soupodstatný s Otcem podle božství a soupodstatný s námi podle lidství. Opravdu se naplnilo sjednocení přirozenos-

ti. Proto vyznáváme jediného Krista, jediného Syna, jediného Pána. Podle této jednoty bez smíšení vyznáváme svatou Panu Matku Boží, protože Bůh Slovo se vtělil a stal se člověkem a při početí se sebou sjednotil chrám, který z ní přijal.“ (DS 272) Úchvatný je výraz, který hovoří o Kristově lidství jako o chrámu, který na sebe opravdu přijalo Slovo v lůně panenské Matky Marie!

5) Sjednocovací dokument byl výsledkem jednání mezi biskupem Janem z Antiochie a svatým Cyrilem Alexandrijským, kteří z tohoto důvodu obdrželi gratulace od papeže Sixta III. (432-440). Text hovořil o sjednocení dvou přirozeností v jednom jediném subjektu, Ježíši Kristu. Jelikož však vyvstaly nové problémy, zejména kvůli Eutychovi a monofyzitům, kteří zastávali názor, že po sjednocení přirozeností došlo k jejich smíšení v jediném Kristu, musel se po několika letech svolat Chalcedonský koncil, k němuž došlo v roce 451. Tento koncil formuloval své učení na základě doktríny svatého papeže Lva Velikého (440-461). Bylo totiž třeba upřesnit pojetí subjektu tohoto sjednocení přirozeností, a tak byl do christologické terminologie magisteria uveden

pojem „osoba“, což byl opět jeden nesmírně významný milník na cestě formulace christologického dogmatu.

6) Při dogmatické definici Chalcedonský koncil opakoval vyznání víry z Niceje a Konstantinopole, zároveň také přijímal učení Cyrila z Alexandrie, jak byla vyjádřena v Efezu, i nauku obsaženou v „listu adresovaném Flavianovi vynikajícím Lvem, přeblaženým a přesvatým arcibiskupem velkolepého a prastaré Říma ... v souladu s vyznáním velkého Petra ... a pro nás spolehlivým sloupem [pravdy]“ (DS 300). Koncilní otcové pak dodávají: „Podle příkladu svatých Otců všichni souhlasně učíme vyznávat jednoho a téhož Syna, Pána našeho, Ježíše Krista, téhož dokonalého v božství i téhož dokonalého v lidství, opravdu Boha a opravdu člověka, téhož z rozumové duše a těla, soupodstatného s Otcem podle božství a téhož soupodstatného s námi podle lidství, nám podobného ve všem kromě hříchu, zrozeného z Otce před věky podle božství i v posledních dnech téhož pro nás a pro naši spásu z Marie Panny Bohorodičky podle lidství, [učíme vyznávat] jednoho a téhož Krista, Syna, Pána, Jednorozeného ve dvou přirozenostech bez smíšení, beze změny, bez

oddělení a bez rozloučení, a to tak, že odlišnost jeho přirozenosti není sjednocením zrušena, spíše zůstává zachována vlastnost obojí přirozenosti a sbíhá se v jediné osobě nebo individuální podstatě, [učíme tedy vyznávat] nikoli rozděleného či rozloučeného ve dvě osoby, nýbrž jednoho a téhož Syna, Jednorozeného, Boha, Slovo, Pána Ježíše Krista, jak o něm nejprve hovořili proroci a pak nás vzdělal sám Ježíš Kristus a konečně jak nám to předalo vyznání víry otců.“ (DS 301-302)

Jednalo se o jasnou a velmi hutnou syntézu víry v Kristovo tajemství, jak ji církev přijala z Písma svatého a ze svaté Tradice. Koncilní otcové si při sestavování textu posloužili pojmy a výrazy jako: přirozenost a osoba, které patřily tehdy k běžné mluvě. Díky koncilním výrokům byly tyto výrazy povýšeny na rovinu filozofické a teologické terminologie. Koncil však převzal tato slova z tehdy běžného jazyka bez toho, že by se vázal na nějaký zvláštní filozofický směr. Je rovněž třeba poznamenat, že koncilní otcové se úzkostlivě snažili upřesnit přijatou terminologii. V řečtině totiž pojem *prosópon*, který odpovídá latinskému výrazu *persona* - osoba, označoval spíše vnější, jevovou stránku lidského bytí (doslovně se jednalo o divadelní masku), a proto koncilní otcové postavili vedle slova *persona* také výraz *hypostasis*, který označoval vnitřní ráz bytí této jediné osobní Kristovy bytosti.

Obnovme tedy také my vyznání víry církve v Krista, našeho Spasitele, prostřednictvím slov oné úctyhodné formulace, k níž se obracely nesčetné generace křesťanů, aby z ní načerpaly světlo a sílu k vydávání svědectví Kristu. Toto svědectví v mnoha případech nabylo podoby krvavého mučednictví.

*Preklad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

Jména Panny Marie

Kdyby nebylo zázračné a mocné pomoci Matky Boží Panny Marie, patřila by Evropa k muslimskému panství. Místo kříže by nad evropskou pevninou zavládl půlměsíc. Ale je to právě půlměsíc, po kterém šlape Žena oděná sluncem. Když se osmanské loďstvo po dlouhých přípravách chystalo dobýt Maltu a odtud dále pokračovat na Apeninský poloostrov, byla Maria posledním útočištěm ohrožených křesťanů. 7. října 1571 zvítězilo křesťanské loďstvo nad velkou přesilou tureckého loďstva u Lepanta díky důvěryplné modlitbě celého křesťanského světa. Bylo tím osvobozeno západní Středomoří, ale nezlomilo to osmanskou dobytvačnost. Východní Středomoří zůstalo nadále pod mocí muslimů, kteří dále ohrožovali od východu evropskou pevninu. Situace se stala obzvláště nebezpečnou, když se francouzský král Ludvík XIV. z mocenských důvodů spojil s Turky okupujícími část Uher proti Rakousku.

Turci pořadali v Uhrách trestné a loupeživé výpravy, při kterých vraždili, vypalovali vesnice a odvlékali do otroctví. Sultán zahájil velké zbrojení a odmítl nadále uznávat podmínky po porážce u Lepanta. Když začal postupovat s velikou armádou přes Uhry na sever, bylo zřejmé, že se již nejedná o loupežnou výpravu. Cílem vojevůdce Kary Mustafy bylo dobýt Vídeň, umístit na svatoštěpánský dóm půlměsíc, a tak si otevřít cestu k porobení křesťanské Evropy. Sultán Mohamed IV. vykonal velkou přehlídku svých vojsk v Bělehradě 13. května 1683 a poslal císaři Leopoldu I. list, ve kterém vyhlásil Rakousku totální válku a žádal bezpodmínečnou kapitulaci, *jinak bude Rakousko i spojenecké země bez milosti srovnáno se zemí ohněm a mečem, císař a polský král i jejich*

spojenci a vůbec každý džaur, tedy nejubožejší ze všech Božích tvorů, budou vyhubeni jako červi, ale nejdříve budou všichni, malí i velcí, podrobeni tortuře a zhynou potupnou smrtí.

Armáda Kary Mustafy čítala 260 000 mužů. Spojenci pod vedením polského krále Jana Sobieského měli k dispozici celkem 60 000 mužů. Císař Leopold dal všem vojskům stejný prapor: Byl na něm obraz Neposkvrněné, která šlape po měsíci.

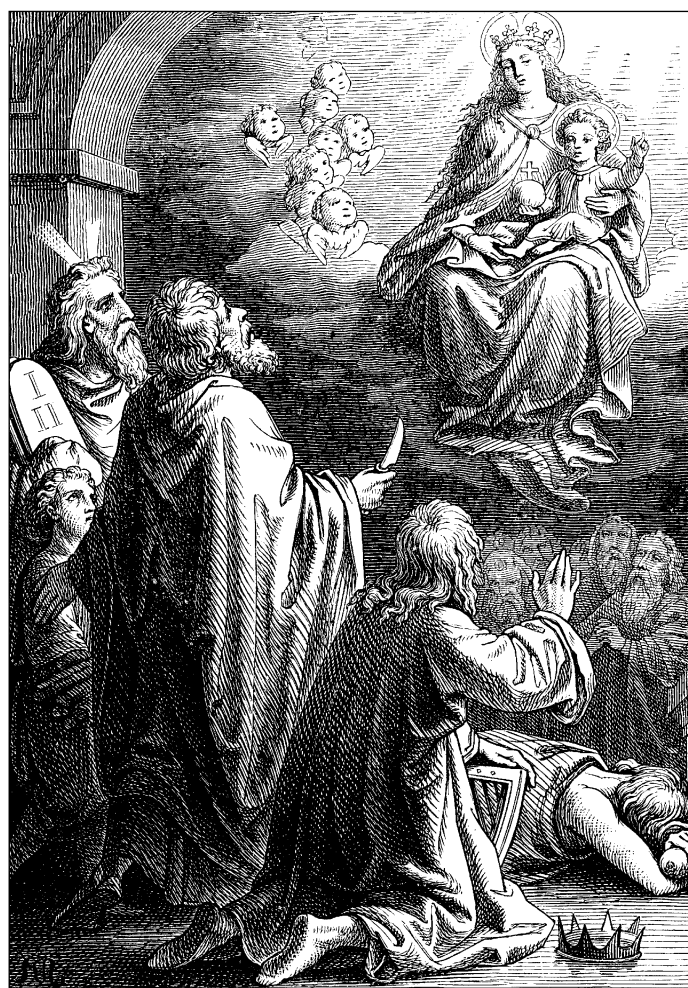
K bitvě došlo v neděli 12. září 1683. Ještě před východem slunce sloužil kapucín Marco d'Aviano, papežský legát, u kamaldunského kláštera na Kahlenbergu mši svatou. Mohutným hlasem mnohatisícové vojsko zvolalo: »Maria, čistá Panno!«

Polská jízda po těžkých bojích způsobila zmatek v táborech

osmanů a Mustafovy oddíly se po dalším úderu na křídle daly na zmatený útěk a zanechaly za sebou celý svůj tábor, čítající 50 000 stanů se vši kořistí, jídlem i zajatými křesťanskými otroky a vězni, zvláště ženami a dětmi, kteří tak mohli být odvedeni do bezpečí. Ukořistěnou tureckou zástavu poslal Jan Sobieský do Říma papeži se slovy: »Přišel jsem, viděl jsem, a Bůh zvítězil!« Všude tam, kde před bitvou vzývali Matku Boží o pomoc, zaznívaly nyní modlitby díky se slavnostmi, písněmi, dramatizacemi a básněmi. **Na památku tohoto vítězství ustanovil papež 12. září za svátek Jména Panny Marie.**

I když toto vítězství ještě neznamenalo definitivní porážku turecké rozpínavosti, u bran Evropy se již osmanská vojska nikdy neobjevila.

-ra-

Ve jménu jediného Boha

Homilie Jana Pavla II. při mši svaté na náměstí Matky Vlasti
v hlavním městě Kazachstánu Astaně 23. září 2001

Je jenom jediný Bůh a jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Ježíš Kristus, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny (1 Tim 2,5).

V této větě apoštola Pavla z prvního listu Timoteovi je obsažena ústřední pravda křesťanské víry. Jsem rád, že ji dnes mohu ohlásit vám, drazí bratři a sestry v Kazachstánu. Jsem totiž mezi vámi jako apoštol a svědek Krista; jsem mezi vámi jako přítel každého člověka dobré vůle. Přicházím ke všem a ke každému z vás, abych vám nabídl pokoj a lásku Boha Otce, Syna i Ducha svatého.

Znám vaše dějiny. Znám utrpení, jemuž mnozí z vás byli vystaveni, když je předchozí totalitní režim vytrhl ze země jejich původu a deportoval je do podmínek těžkého nepohodlí a odříkání. Jsem rád, že mohu být dnes mezi vámi, abych vám řekl, jak blízko má k vám papežovo srdce.

Objímám s láskou každého z vás, drazí bratři v biskupské a kněžské službě. Zvláště zdravím biskupa Tomáše Petu, apoštolského administrátora v Astaně, a děkuji mu za pocity, které vyjádřil jménem všech. Zdravím představitele různých jiných církví a církevních společenství přítomných v této široké euroasijské oblasti. Zdravím pana prezidenta republiky, veřejně a vojenské složky a všechny ty, kteří se chtěli připojit k této slavnosti.

Je jen jeden Bůh. Apoštol potvrzuje především absolutní

jednotu Boha. Tuto pravdu zdělili křesťané od synů Izraele a sdílejí ji také s věřícími muslimy: je to víra v jediného Boha, *Pána nebe a země* (Lk 10,21), všemohoucího a milosrdného.

Ve jménu tohoto jediného Boha se obracím k národu s prádavnými a hlubokými náboženskými tradicemi, který žije v Kazachstánu. Obracím se také ke všem, kteří nesdílejí náboženskou víru, a k těm, kteří hledají pravdu. Chtěl bych jim zopakovat slavná slova svatého Pavla, která jsem měl to potěšení vyslechnout vloni v květnu na Areopagu v Athénách: *Bůh není daleko od nikoho z nás. V něm totiž žijeme, hýbáme se a jsme.* (Sk 17,27-28) Vrací se mi na mysl to, co napsal váš veliký básník Abai Kunanbai: *»Je možné pochybovat o jeho existenci, když každá věc na zemi o ní vydává svědectví?«* (Báseň 14)

Jen jeden je prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš. Když apoštol poukázal na

Boží tajemství, obrací pohled ke Kristu, jedinému prostředníku spásy. Je to prostřednictví – zdůrazňuje Pavel v jiném svém listě –, které se uskutečnilo v chudobě: *Ježíš Kristus se stal chudým, ačkoliv byl bohatý, abyste vy zbohatli z jeho chudoby* (2 Kor 8,9 – Aklamace před evangeliem).

Ježíš nelpěl na tom, že je rovný Bohu (Fil 2,6); nechtěl se představit našemu lidství, které je křehké a nuzné, ve své ohromující svrchovanosti. Kdyby tak učinil, neuposlechl by logiku Boha, nýbrž logiku mocných tohoto světa, odsouzenou bezpodmínečně izraelskými proroky jako Ámosem, z jehož knihy je vzato dnešní první čtení. (srov. Ám 8,4-6)

Ježíšův život je ve shodě se spásným plánem Otce, *kteří chtěl, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy* (1 Tim 2,4). Věrně dosvědčoval tuto vůli, když vydal sám sebe jako výkupné za všechny (1 Tim 2,6). Když vydal z lásky zcela

sám sebe, zajistil nám přátelství s Bohem, ztracené skrze hříchy. Tuto »logiku lásky« vnuká také nám a žádá nás, abychom ji uplatňovali především velkodušností vůči potřebným. Je to logika, která může sdružit křesťany i muslimy a naučit je budovat společně »civilizaci lásky«. Je to logika, která překonává všechnu prohnanost tohoto světa a dovoluje nám zajistit si opravdové přátele, kteří nás přijmou *do věčných příbytků* (srov. Lk 16,9) v nebeské »vlasti«.

Mojí drazí, vlastní lidstva je Boží království! Je pro nás velice výmluvné rozjímat o této pravdě právě zde, na náměstí, které nese název Matky Vlasti, před tímto pomníkem, který ji symbolicky představuje. Jak učí II. vatikánský koncil, existuje vztah mezi lidskými dějinami a Božím královstvím, mezi dílčím uskutečňováním občanského soužití a posledním cílem, k němuž je lidstvo povoláno ze svobodné Boží iniciativy (srov. GS 33-39).

Desáté výročí nezávislosti Kazachstánu, které letos oslavujete, vede nás k tomu, abychom uvažovali o této perspektivě. Jaký je vztah mezi touto pozemskou vlastí s jejími hodnotami a jejími perspektivami, a nebeskou vlastí, do níž je povolána vstoupit celá lidská rodina po překonání všech nespravedlností a konfliktů? Odpověď koncilu to osvětluje: *»I když je třeba pečlivě rozlišovat pozemský pokrok od růstu Kristova království, má přesto tento pokrok pro Boží*

Liturgická čtení

království velký význam, pokud přispívá k lepšímu uspořádání lidské společnosti.» (GS 39) Křesťanství neznamena odčizení pozemským záležitostí. Jestliže tedy v určitých situacích vzniká takový dojem, je to vina nedůslednosti mnoha křesťanů. Ve skutečnosti křesťanství autenticky prožívané je jako kvas pro společnost: dává růst a zrání v lidské rovině plnému uskutečnění nového lidství, které se otevírá pro transcendentní dimenzi Kristova království.

Tento duchovní dynamismus čerpá sílu z modlitby, jak to připomnělo před chvílí druhé čtení. A to je důvod, proč se při této slavnosti chceme modlit za Kazachstán a jeho obyvatele, aby tato velká země při vši pestrosti svých etnických, kulturních a náboženských složek prospívala ve spravedlnosti, solidaritě a pokoji. Prospívala také ve spolupráci, zvláště mezi křesťany a muslimy, kteří mají povinnost každý den bok po boku hledat v pokoře Boží vůli.

Modlitba má být vždy provázena příslušnými skutky. Církev, věrna Kristovu příkladu, nikdy neodděluje evangelizaci od podpory lidské stránky a vyzývá věřící, aby byli v každém prostředí iniciátory obnovy a společenského pokroku.

Draží bratři a sestry, kéž Matka Vlast Kazachstánu najde ve vás zbožné a starostlivé děti, věrné duchovnímu vlastenectví a kulturnímu dědictví otců, schopné přizpůsobit je novým nárokům.

Vyznačujte se podle modelu evangelia svou pokorou a soudržností, dopřejte svým talentům, aby se uplatnily ve službě společnému dobru, a dbejte přitom přednostně o osoby slabé a postižené. Úcta k právům jednoho každého, třeba má odlišné osobní přesvědčení, je předpokladem autentického lidského soužití.

Prožívejte hlubokého a činného ducha společenství mezi sebou a se všemi a inspirujte se tím, co Skutky apoštolů dosvědčují o prvním společenství věřících (Sk 2,44-45; 4,32). Lásku, kterou žijete z eucharistického stolu, dosvědčujte v bratrské lásce a ve službě chudým, nemocným, vyhoštěným. Staňte se umělci setkání, smíření a pokoje mezi rozličnými osobami a skupinami, pěstujte autentický dialog, aby se vždy projevovala pravda.

Milujte rodinu! Braňte a podporujte tuto základní buňku společenského organismu; pečujte o tuto prvotní svatyni života. Doprovázejte s péčí snoubence a mladé manžele na jejich cestě, aby byli před dětmi a celou společností výmluvným znamením Boží lásky.

Draží, s radostí a dojetím toužím obrátit se k vám všem přítomným i všem věřícím, kteří jsou s námi spojeni, s výzvou, kterou stále opakuji a zdůrazňuji na začátku tohoto tisíciletí: Duc in altum!

Objímám tě s láskou, národe Kazachstánu, a přeji ti, abys dovedl k uskutečnění všechny plány lásky a spásy. Bůh tě neopustí! Amen.

Mužská komunita katolického institutu Miles Jesu nahleňavě prosí o dar osobního auta pro potřeby apoštolátu v České republice. Adresa: Kamenná 59, 639 00 Brno, tel: 05/432 152 65 e-mail: mjbrnomen@brn.czn.cz

Neděle 14. 10. – 28. neděle v mezidobí

1. čt.: 2 Král 5,14-17
Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4
Odp.: srov. 2b (*Hospodin zjevil svou spásu před zraky pohanů.*)
2. čt.: 2 Tim 2,8-13
Ev.: Lk 17,11-19

Pondělí 15. 10. – památka sv. Terezie od Ježíše

1. čt.: Řím 1,1-7
Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4
Odp.: 2a (*Hospodin uvedl ve známost svou spásu.*)
Ev.: Lk 11,29-32

Úterý 16. 10. – nez. pam. sv. Hedviky nebo sv. Markéty Marie Alacoque, výroční den zvolení papeže Jana Pavla II. (v ostravsko-opavské diecézi: svátek sv. Hedviky)

1. čt.: Řím 1,16-25
Ž 19(18),2-3.4-5
Odp.: 2a (*Nebesa vypravují o Boží slávě.*)
Ev.: Lk 11,37-41

Středa 17. 10. – památka sv. Ignáce Antiochijského

1. čt.: Řím 2,1-11

Ž 62(61),2-3.6-7.9
Odp.: 13b (*Pane, ty odplácíš každému podle jeho díla.*)
Ev.: Lk 11,42-46

Čtvrtek 18. 10. – svátek sv. Lukáše

1. čt.: 2 Tim 4,9-17b
Ž 145(144),10-11.12-13ab.17-18
Odp.: srv. 12a (*Ať tvoji zbožní, Hospodine, vypravují o slávě tvé vznešené říše.*)
Ev.: Lk 10,1-9

Pátek 19. 10. – nez. pam. sv. Jana de Brébeuf, Izáka Joguese a druhů nebo sv. Pavla od Kříže

1. čt.: Řím 4,1-8
Ž 32(31),1-2.5.11
Odp.: 7ac (*Tys mé útočiště, zahrnej mě radostí ze záchran.*)
Ev.: Lk 12,1-7

Sobota 20. 10. – nez. sob. pam. P. Marie

1. čt.: Řím 4,13.16-18
Ž 105(104),6-7.8-9.42-43
Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Lk 12,8-12

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PA	SO
	14.10.	15.10.	16.10.	17.10.	18.10.	19.10.	20.10.
Antifona	1136	1734	1166	1708	1563	1213	1666
Žalm	784	783	783	786	783	784	783

Ranní chvály:

Hymnus	1136	1559	1166	1708	1673	1213	1666
Antifony	1137	1151	1167	1183	1682	1214	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	813	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1735	1170	1710	1682	1217	1668
Antifona k Zach. kantiku	720	1735	1170	1562	1563	1218	1669
Prosby	1140	1724	1171	1711	1683	1218	1655
Záv. modlitba	721	1560	1561	1562	1564	1565	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	1141	1156	1172	1187	792	1219	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1684	1221	1236
Záv. modlitba	721	1159	1175	1191	1564	1222	1236

Nešpory: SO

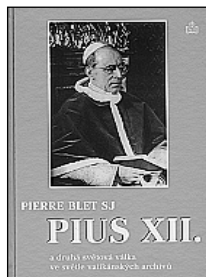
Hymnus	1132	1145	1560	1176	1714	1685	1223	807
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1685	1224	808
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1678	1224	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1737	1180	1717	1686	1226	810
Ant. ke kant. P. M.	720	721	1737	1180	1563	1564	1227	721
Prosby	1135	1149	1731	1180	1718	1686	1227	811
Záv. modlitba	721	721	1560	1561	1562	1564	1565	722
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

Pierre Blet SJ:

**PIUS XII. A DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA
VE SVĚTLE Vatikánských Archivů**

Papež Pius XII. byl v předvečer své smrti 9. října 1958 předmětem jednomyslné obdivné úcty a uznání. O několik let později se stal hrdinou smutné legendy: během války prý nečinně a mlčenlivě přihlížel zločinům proti lidskosti a jeho ústa se k protestu neotevřela!

K návratu od fikce k realitě, od legendy k historii existuje jediný prostředek: vyhledat původní dokumenty, které mluví bezprostředně o činnosti Pia XII. Proto se papež Pavel VI. v roce 1964 rozhodl dát svolení ke zveřejnění dokumentů o činnosti Svatého stolce za války. V archívech Státního sekretariátu se uchovávají spisy, ve kterých je možné vysledovat často den po dni, někdy dokonce i hodinu po hodině činnost samotného papeže i jeho administrativy. Tento materiál shromáždil a v letech 1965 až 1982 zveřejnil otec Blet spolu se svými třemi spolupráci ve dvanáctisvazkovém díle *Akta a dokumenty Svatého stolce za druhé světové války*. Ale obsah, ne-li sama existence této publikace až dosud unikly mnohým z těch, kteří píšou o Svatém stolci za druhé světové války. Jen proto se autor přiklonil k myšlence vytvořit z celého díla jediný svazek dostupný široké veřejnosti. Protože se otec Blet přísně drží historických dokumentů a faktů, nestává se ani soudcem, ani advokátem a vystříhá se všech a priori i všech anachronismů. Tím prokázal historii tu největší službu a poskytl nejlepší vklad. Nyní se Bletova práce dostává také do rukou českého čtenáře. Překlad je zcela bez úprav vzhledem k francouzskému originálu a nechybí zde ani rejstřík osob zmíněných v publikaci.

doktorátu z filozofie na Sorbonně v červnu 1958 byl povolán do Říma jako profesor moderní historie na fakultě církevních dějin Papežské gregoriánské univerzity. Sedmáct let vyučoval dějiny diplomacie na Papežské církevní akademii. Je odborníkem na dějiny vztahů mezi Církví a státem v 17. století, svými knihami a publikacemi významnou měrou přispěl ke studiu diplomacie Svatého stolce, s čímž se pojí rovněž spolupráce na díle *Akta a dokumenty Svatého stolce za druhé světové války*. V současné době je emeritním profesorem metodologie a moderní historie na Papežské gregoriánské univerzitě, je členem Papežského komitétu pro vědecké studium historie. Spolupracuje na publikacích o dějinách Tovaryšstva Ježíšova.

Z úvodu biskupa Dominika Duky OP:

Kniha otce Pierra Bleta SJ, jednoho z největších znalců vatikánské politiky v době II. světové války, je kratičkým výsekem ze života nezapomenutelného papeže Pia XII., který může být právem nazván „mučedníkem totalitarismu“, a pro nás může být nejen zajímavé, ale i poučné připomenout si vztah Pia XII. k naší zemi.

Pokaždé, když se setkávám s útokem na Pia XII. ze strany různých protivníků, s výčitkami na jeho postoj k holocaustu, vybaví se mi ona scéna citovaná řadou autorů, kdy v době po mnichovském diktátu Pius XII. opouští Vatikán, aby se nemusel setkat s Adolfem Hitlerem, který navštívil Řím. Nebyl to pouhý tichý protest, ale demonstrace.

...
Kéž tato kniha rozšíří obzory čtenářů a čtenářek, ale též pomůže k vytváření pravdivého obrazu o katolické církvi v dějinách naší země a vrátí tak úctu a čest velkému papeži Piu XII.

Pierre Blet (*20. 11. 1918) vstoupil v roce 1937 do Tovaryšstva Ježíšova (na kněze byl vysvěcen v červenci 1950) a po svém

Váz., desky, A5, 336 stran, 298 Kč

Maticce cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
PONOŠ, 779 00 OLMOUC 9

Maticce cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1